

Kristillinen miestenlehti **Tosimies**

4/24 7,00 €

4 **Vatikaanin aarteet ja paavin kumartelu**

14 **Vankilapappina kaltereiden takana**

18 **Elvis rakasti gospel-musiikkia**

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

KTMP Group Oy Ab
Mustasaari

► ILMOITUSHINNAT 2024

(+ alv 24%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 40 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 45 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

Maailman ylivoimaisesti eniten myyty avolava Toyota Hilux löytyy kaikkialta, Antarktiselta aina maailman kuumimpiin kolkkiin. Lisäksi se todettiin brittiläisen Top-Gear -ohjelman eppisessä testissä lähes mahdottomaksi tuhota.

© Jani Hatakka

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Vatikaanin aarteet ja paavin kumartelu
- 10 Kesäjuhliilla Seinäjoella
- 14 Vankilapappina kaltereiden takana
- 17 Sopenen!
• Mitä isot edellä
- 18 Elvis rakasti gospel-musiikkia
- 20 Valo kansalle
- 21 Nyt tosimehet marjametsään!
- 22 Fredrik Ekholmin Israel-kronikka
• Kristittyjen rinnakkaistuomioistuim
- 24 Wanhaa Woimaa – perinteitä vaalien
- 26 Sana Karmel-vuorelta 9. osa
• Nykypäivän Lähi-idän erittäin monimutkainen todellisuus
- 28 Lukijan kynästä
• Mies – oletko valmis?
- 30 Portit avautuvat – Jumalan aikataulussa
- 33 Pohojammaan kautta...
• Tämä tästä ny vielä puuttuukin...
- 34 Tyylikästä kyytiä
- 36 Tosimies lukee
• Pekka Tuomikoski: Ukrainan historia kolmessa vartissa – tärkeimpiä merkkipaaluja
• Marjut Mulari: Usko tai älä – Mitä kristinuskosta kannattaa tietää ja miksi
• Danielle Miettinen: Afrikan tähdet Salainen seurakunta jihadin varjossa
• Turku Aaltonen: Minäkö evankelista
- 38 Albanian avautuminen – lähetystöhistorian suurimpia ihmeitä
- 40 Juhannus Rautialan Wanhassa pappilassa
- 42 Druusit Lähi-idässä
- 44 Tosimies testaa: Toyota Hilux
- 46 Tosimies testaa: KGM Torres EVX

▲ – Minulla on sisäinen varmuus, että Jumala tulee viemään suunnitelmansa päätökseen. Vaikka me ihmisinä olemme heikkoja ja kyvyttömiä toimimaan, perustana on, että haluamme kuunnella Jumala sanoja, huomauttaa Vapaakirkon kesäpäivien johtaja Ari Urhonen.

▲ Teologian tohtori ja pappi Keijo Pilt viettää eläkepäiviä Australian Sydneyssä ja Kouvolassa.

▲ Rock and rollin kuningas Elvis Presley luki säännöllisesti Raamattua, ja gospel-musiikki oli hänelle tärkeä innoituksen lähde.

▲ Hotelli Savoy Palace Madeiralla tarjoaa asiakkailleen tarvittaessa tyylikästä kyytiä Rolls-Royce Phantomilla.

▲ Eero Ketola muistelee kirjoituksessaan Albanian avautumista.

Monimuotoisuus...

Ylen toimittajilleen syksyllä 2022 aloittama monimuotoisuus- ja inklusiokoulutus on puhuttanut kesän aikana. Kyseisellä koulutuksella ei kuitenkaan ole mitään tekemistä journalismin periaatteiden kanssa.

Tuo hienolta kuulostava sana inklusio muuten tarkoittaa esimerkiksi vähemmistöjen osallisuutta. Takavuosinahan puhuttiin paljon naisten kiintiöosuuksista esimerkiksi eri yritysten johtoelimissä. No nyt ollaan luomassa vastaavia kiintiöitä haastatteluihin, joissa pitäisi monimuotoisuuden nimissä olla vähemmistöjen edustajia – niin etnisten kuin sukupuolisten ym. vähemmistöjen edustajia. Siis riippumatta siitä, onko heillä mitään konkreettista sanottavaa käsiteltävään asiaan. Eli enää ei etsitä haastateltaviksi parhaita asiantuntijoita vaan ”sopivia” haastateltavia. Se siitä kirkasotsaisesta journalismista.

Lehdistön julkaisemien tietojen mukaan Yleen on myös palkattu tällaisia marginalisoituja henkilöitä. Palkkausperusteeksi on kuulemma riittänyt, että kyseinen henkilö näyttää sopivalta, varsinaista osaamista ei vaadita eikä ansioluetteloa edes kysytä heiltä.

Itselläni ainakin meni kahvit väärään kurkkuun, kun Ilta-Sanomat uutisoi kesäkuun alussa, että Ylen pitkänlinjan toimittaja oli saanut esimiehiltään moitteita siitä, että hänen tekemisissään jutuissa oli liikaa heteromiehiä...

Saman lehden mukaan Ylellä työntekijät pitävät kirjaa siitä, min-kälaisia ihmisiä heidän tekemisissään ohjelmissa on. Kirjaa on pidetty mm. sukupuolen, iän, ihonvärin, yhteiskunnallisen aseman ja jopa kehon (?) mukaan.

Ja tällaiseen monimuotoisuuskoulutukseen käytetään tietenkin meidän veronmaksajien varoja, eikä koulutuksen hintaa edes haluta julkistaa. Koulutukseen osallistuneet ovat kuulemma saaneet lahjaksi sateenkaarinauhan kulkukorttinsa kaulassa pitämiseksi. Todella somaa...

K. Janas

Vatikaanin aarteet ja paavin kumartelu

Pentti J. Rönkkö

Vatikaani on katolisen maailman ydin, ja sitä voi todistaa jokaisena keskiviikkoamuna, kun paavi saapuu Pietarinkirkon portaille siunaamaan ja vastaanottamaan seurakuntalaisiaan.

Pietarin kirkon portaiden juuren rakennettu istumakatsomo täyttyy jo pari tuntia ennen kuin paavi edes ilmestyy paikalle. Itse asiassa koko valtava ympyrän muotoinen piha-alue, Berninin 1600-luvulla suunnittelema Pietarinaukio, on aidattu ja alueelle pääsee vain turvatarkastusten läpi. Paavia lähimpänä olevalle istumakatsomolle on enää pyrkiä, jos sattuu paikalle samaan aikaan kuin paavi, kuten me teimme.

Ennätän kuitenkin näkemään

aukiota ympäröivien pylväiden välistä, kuinka vuonna 2013 virkaansa astunut Paavi Franciscus saapuu valkoisen avokattoisen maastoauton takaosassa kirkon portaille.

Siitä alkaa yli kolmituntinen sessio, jota heijastetaan piha-alueen valtavien näyttöjen kautta myös kauempina seisoville. Edessäni yhtenäisiin kouluasuihin pukeutuneet

lapset huutavat rytmikkäästi ”papa, papa” huutoaan.

Paavin puhe jytisee kauiuttimien kautta myös kaukana seisovien korviin. Paavi puhuu italiaa, mutta jälkepäin luen Vatikaanin uutiskirjeestä, että paavin puheen aiheena oli lujuuuden hyveestä, joista toisella taistellaan sisäisiä vihollisia vastaan ja toisella ulkoisia koettelemuksia

▲ Pietarinkirkko ja Pietarin aukio sen edessä ovat Vatikaanin sydänelueta. Illalla jokapäiväiset jonot hiljenevät.

▼ Paavi saapuu Pietarinkirkon portaille keskiviikon audienssiinsa avokattoisella maastoautolla.

▲ Yleisö seurasi paavin puhetta valtavilta ruuduilta.

▼ Pietarinkirkko ja Pietarin aukio päiväsaikaan.

vastaan.

Puheiden jälkeen paavi alkaa vastaanottaa vieraitaan. Ensimmäisinä jonossa kulkevat punahattuiset kardinaalit ja kirkon muu ylin johto ja siitä sitten eri tasoiset lähetystöt saapuvat tasaisena virtana paavia

tervehtimään.

Suomalaisen ei-katolisen kristityn silmiin paavin vastaanotto näyttää vieraalta. Paavin merkitystä katolilaisuudelle on vaikea ymmärtää muuten kuin sen kautta, että katolilaiset todella ajattelevat, että paavit

ovat Pietarin työn jatkajia kristillisessä kirkossa. Ei-katolisen silmissä paavin saama huomio muistuttaa megatähtien saamaa palvontaa.

Keskiviikkoamu Vatikaanin aukiolla on joka tapauksessa käymisen arvoinen, jos haluaa nähdä tämän ▶

▲ Pietarinkirkko on sisältä valtavan kokoinen.

► tunnetun hahmon niin sanotusti livenä.

Hämmästyttävät museot

Keski-ikäisille saattaisi toisaalta olla erinomainen aika vieraillla Vatikanin museossa juuri sen takia, että iso osa vierailijoita tuijottaa pihalla paavia.

Itse emme itse asiassa tienneet tätä paavin viikko-ohjelmasta, joten päädyimme Vatikanin museon korttelia kiertävään jonoon edellisenä päivänä.

Olimme ajatelleet, että pääsisäisen jälkeen huhtikuussa olisi vielä sen verran hiljaista, että pääsisimme jo-

nottamatta Vatikaaniin. Suurempaa virhettä emme olisi voineet tehdä.

Periaatteessa Vatikanin museoon olisi voinut varata lipun etukäteen itse museosta, jos vain olisi tehnyt sen riittävän ajoissa. On myös niin sanottuja skip the line -lippuja, joita eri toimistot myyvät netin kautta.

Meillä ei ole etukäteislippuja, ja kun kyllästyimme jonottamaan, niin päädyimme ostamaan lopulta skip the line -liput katukaupustelijalta. Hinta on suolainen. Pelkkä museo noin 50 euroa ja kun liitämme siihen myös pääsyn takaoven kautta Pietarin kirkkoon ilman jonotusta, niin lipun hinta on jo 75 euroa.

Kuulostaa kovalta, mutta vaihto-

ehdot ovat vähissä, jos haluamme välttää jonottelun. Toisaalta ajatellamme, että kun nyt kerran täällä Roomassa olimme...

Lippu ostetaan käytännössä pienestä toimistosta, johon lippuagenttuuri kerää ensin täyden ryhmän ja sen jälkeen kävelemme ylevästi lippujonon ohi suoraan sisään.

Museon lippuaulassa on tiistaina aamupäivällä rauhallista. Päättelin, että vartijat päästävät lippujonosta sisään vain pieniä määriä kerrallaan. Sama pätee opastettuihin ryhmiin.

Meidänkin ryhmällemme on varattu tietty aikaikkuna, jolloin pääsemme sisälle. Syy näihin rajoituksiini kyllä selviää heti sisäpuo-

lella. Museot ja käytävät pursuavat vierailijoita, eivätkä ryhmät saa jäädä muutamaa minuuttia pidemmäksi aikaa yhteen kohteeseen.

Näkemistä, kullan ja hopean kimalteisia seinäpintoja ja upeita maalauksia on silmien täydeltä joka tapauksessa. Museo toisensa jälkeen avautuu eteemme.

Kaikkiin museoihin ei mahdu sisään, ja oppaamme ohittaa ne sujuvasti.

Yllättävät sisäpihat

Ennen varsinaisia museoita ennätän hämmästellä Vatikanin museon sisäpihoja. En tiennyt, että Vatikaanis- ja museoissa on erilaisia sisäpihoja

► Katse kannattaa museoissa kääntää myös ylöspäin.

avoimen taivaan alla, ja myös siellä on merkittäviä taideteoksia. Tu-
hannen ja yhden yön tarina alkaa
toki vasta museoista, joiden seinien
ja kattojen maalaukset, patsaat ja
lattioiden ornamentit saavat pään
pyörälle.

Vatikaaniin yhteydessä puhutaan yleensä aina Sikstuksen kappelista, jonka lähes 800 neliön katto on tapetoitu Michelangelon luomista kuvaavilla maalauksilla. Yhtenä postimerkinä muiden joukossa on myös tämä kuulu Aatamin luomisen -maalaukset.

Vuosina 1473 – 1481 rakennettu kappeli on nimetty paavi Sixtus IV:n mukaan.

Todellisuudessa vähintään yhtä upeita museoita on kasapäin jo ennen Sixtusten kappelia. Omasta mielestäni yksi upeimmista on 120 metriä pitkä karttagalleria, jonka seinille maalatut karttataulut kertovat

▼ Vatikaanin museoiden tungos saattaa ahdistaa herkimpää.

▼ Takaseinällä näkyy kullatuissa puitteissa istuin, jota kutsutaan Pyhän Pietarin istuimeksi.

▼ Kryptassa on Pietarin hautapaikaksi nimetty kammi.

▲ Yksi upeimmista museoista on niin sanottu karttahuone, jonka seinillä on Italian niemimaan karttoja eri aikakausilta ja katto hohkaa kultaa.

► Italian alueen vaiheista ja jonka katto kimmeltää yhtenä kullankimalteisenä mattona yläpuolellamme.

Karttahuoneen ikkunoista välähtää näkyviin yksi Vatikaanin lukemattomista suihkulähteiden ja veistosten koristamista puutarhoista ja silmiin osuu myös Vatikaanin radioaseman rakennus.

Sikstuksen kappeli

Belvederen torso on yks Vatikaanin kuvatuimmista kohteista. Alkuperäinen pronssiveistos on ajoitettu sataluvulle eKr, mutta tutkimuksen mukaan tämä marmoriveistos on pronssiveistoksesta myöhemmin tehty tarkka kopio.

Sikstuksen kappeli on ilman muuta Vatikaani-kierroksen virallinen kohokohta.

Kappeli on tullut tunnetuksi erityisesti Michelangelon maalaamista Aatamin luominen-kattofreskosta ja Viimeinen tuomio-alttaritaulustaan. Kävijää voi kuitenkin hämmäntää se, kuinka pienenä postimerkinä

► Belvederen torso on yksi Vatikaanin kuvatuimmista kohteista.

▲ Karttamuseon ikkunasta avautuu näkymää puutarhojen suuntaan, ja silmä tavoittaa Vatikaanin radion toimitalon.

tämä Aatamin kädenojennus Jumalan suuntaan erottuu kappelin katosta muiden maalausten seasta.

Sivuseinillä on muun muassa Botticellin ja Peruginon maalauksia ja Rafaelin suunnittelema seinävaateita.

Kävijöiden harmiksi Sikstuksen kappelissa ei saa kuvata. Sitä tuskin voi kokonaan estää, mutta vartijat tarkkailevat kävijöitä silmä kovana.

Jonottamatta isoon kirkkoon

Sikstuksen kappelin jälkeen meidät ohjataan jonon ohi, suoraan Pietarin kirkon ovelle. Käynti kirkossa ei maksa mitään, mutta skip the line-lippumme ansiosta vältymme jonotukselta.

Ison kirkon sisäpuolella hämmästelien kirkon valtavia mittasuhteita. Kuin astuisi valtavalle katetulle jalakapallostadionille.

Pietarinkirkon sisäpituus on 186 metriä, ja leveys on poikkilaivan kohdalta mitattuna 137,5 metriä. Päälaiva yltää 45 metrin korkeuteen ja kupolia kiertää katon rajassa parvi, johon pääsee myös nousemaan hissillä noin 8 – 10 euron maksua

vastaan. Itse en jaksanut jonottaa enää sinne.

Kirkon sisäpuolella on aidatun alttarion lisäksi myös valtavia sivulaivoja ja yhdet portaat johtavat kirkon alle kryptaan. Valkeaksi kalkituissa luolamaisessa käytävässä on marmoritasoilla keskiaikaisten paavien artefakteja, joiden päälle on veistetty paavien marmorihahmoja.

Pietarinkirkon kryptan pyhimpanä paikkana pidetään oletettua apostoli Pietarin hautaa, kammiota, jonka oviaukon yläreunassa lukee ”Sepulcrum Sancti Petri Apostoli” eli Pyhän Pietarin hautapaikka.

Nykyinen Pietarinkirkon rakennus on valmistunut vasta 1600-luvulla aiemmin paikalle sijainneen alkuperäisen kirkon paikalle. Nimensä kirkko on Vatikaanin historian mukaan saanut siitä, että apostoli Pietari mestattiin tällä paikalla keisari Nero aikana.

Hieman hämmäntävästi niin sanottu Paavin istuin eli pääpaikka ei kuitenkaan sijaitse Pietarin kirkossa vaan hieman sivummalla pienemässä lateraalikirkossa. Käytännössä iso Pietarin kirkko kuitenkin on katolisuuden symboli Vatikaanissa.

▼ Vatikaanilla on oma keltavalkoinen lippu.

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

Keren Kajemet Finlandin (KKF) ajankohtainen projekti – ”Huippuosajien Talo”, Nof Hagalilissa, Ylä-Nazaretissa

Projektin tavoitteena on suoda Israelin syrjäseutujen nuorille samat mahdollisuudet tulevaisuuteen kuin suurissa asutuskeskuksissa asuville.

Huippuosajien Talot ovat koulutuskeskuksia, jossa nuoret voivat kokoontua koulupäivien jälkeen. Loistavat puitteet sekä ammattiohjaajat tukevat nuoria heidän opinnoissaan. Nuorilla on mahdollisuus kehittää kykyjään ja toteuttaa itseään uudella tavalla.

Huippuosajien Talot tukevat myös nuorten sosiaalisia kanssakäymisen taitoja, mikä edistää hyvinvointia ja näin ollen vaikuttaa merkittävästi koko yhteisöön. **Kiitos tuestasi!**

Lisätietoa: www.kkl.fi/2020/05/uusi-projekti-alkaa-tule-mukaan
Pankki: NORDEA FI83 1023 3000 2472 42 – Viitenumero: 20255
Poliisihallituksen 27.4.2020 myöntämä rahankeräyslupa RA/2020/481

Kesäjuhilla Seinäjoella

Ilkka Löytty

Seinäjoella vietettiin kesäkuun 7.-9. päivä Vapaakirkon kesäjuhlia. Kävijöitä oli kolmena päivänä arviolta noin 12 000.

Teimme pikaisen kierroksen Seinäjoki Areenan A-hallissa kesäjuhlien osanottajien ja näytteilleasettajien parissa. Seuraavassa tunteita ja kommentteja.

Kesäjuhlien johtaja

Vapaakirkon kesäjuhlat ovat perinteisesti olleet Tampereella, mutta puolitoista vuotta sitten heräsi ajatus, josko Seinäjoella voisi joku vuosi pitää kesäjuhlat.

– Toive oli saada kesäjuhlien järjestämiseen kipinä, ettei vain juhlien juhlien vuoksi, vaan että olisi innoittava näky, että tämä pitää nähdä, kertoo kesäjuhlien johtaja Seinäjoken Vapaakirkon johtava pastori Ari Urhonen. – Ja vuosi sitten lähdimme haastamaan seurakuntalaisia rukoukseen kesäjuhlien puolesta 15 sekuntia päivässä juhliin asti.

Juhlatoimikunta päätyi Seinäjoki Areena Oy:n tiloihin, joista saatiin käyttöön poikkeuksellisesti molemmat hallit. Toinen halli olisi ns. kohtaamisen paikka, johon kutsuttiin kristillisiä toimijoita esittelemään

toimintaansa ja tuotteitaan ja toinen halli rauhoitettiin varsinaisille päättilaisuuksille.

– Kaikki asiat järjestyivät ja juhlien aikana sain kaikessa rauhassa keskittyä ihmisten tapaamiseen. Siinä

oli selvästi siunausta.

Myös juhlierailta saadun palautteen perusteella Pyhän Hengen läsnäolo kesäjuhlien monipuolisessa ohjelmassa oli selvästi havaittavissa – ihmisiä tuli jopa uskoon, mikä on

– Minulla on sisäinen varmuus, että Jumala tulee viemään suunnitelmansa päätökseen. Vaikka me ihmisinä olemme heikkoja ja kyvyttömiä toimimaan, perustana on, että haluamme kuunnella Jumalan sanoja, huomauttaa Ari Urhonen.

tietenkin rohkaisevaa.

Ari Urhonen kertoo syntyneensä uskovaiseen perheeseen ja kulkenneensa pienestä pitäen hengellisissä tilaisuuksissa.

– Äitini kuoli yllättäen sydänsepeletimon tukkeumaan 40-vuotiaana. Yhdeksänvuotiaana tein henkilökohtaisen ratkaisun osittain äidin ikävän mutta myös Jumalan vetämisen ansiosta. Halusin antaa elämäni Jeesukselle ja päästä samaan taivaaseen äitini kanssa, Urhonen muistelee.

Kutsu hengelliseen työhön ilmeni jo varhain, ja lähimmät omaiset saivatkin usein kuunnella alle kouluikäisen Ari-pojan saarnaamista kotona. – Tehkää parannus ja uskova evankeliumia!

Jumala on puhunut viime aikoina pastori Ari Urhosen sisimpään hyvin voimakkaasti Jumalan, Isän rakkautta ymmärtämisestä. Meillä on ymmärrys Jeesuksesta, joka on avannut tien Isän luo, ja meillä on kokemusta siitä, kun Pyhä Henki tekee eläväksi

– Läheinen suhde Jeesukseen Kristukseen on tärkeä, ja tämä aika vaatii isä, jotka menevät nuorempien ihmisten rinnalle ja kulkevat tätä aika vaikeaa aikaa yhdessä. Tärkeänä pidän myös että seisomme Israelin rinnalla, toteaa Timo Tumpula.

nämä asiat.

– Mutta luulen aika monella miehellä jääneen sivummalle tilanne, jossa Jumala saa olla heidän Isänsä, ja me saamme olla Jumalan poikia. Koen Jumalan vievän meitä miehiä tässä ajassa suuntaan, jossa uskallamme tulla oikealla tavalla kristittyinä heikoiksi ja pojiksi, joista huolehditaan. Eli joilla on Isä, joka ei hylkää, ei petä eikä tee virheitä.

Kurikan vapaaseurakunta

Kurikan vapaaseurakunnan aktiivi Timo Tumpula osallistui Vapaakirkon kesäjuhilla moninaisiin käytännön töihin, sillä talkootoilille oli paljon tarvetta. Hän kertoo osallistuneensa myös mahdollisuuksien mukaan rukouspalveluun.

– Äitini tuli uskoon 1960-luvulla ja vei poikaansa hengellisiin tilaisuuksiin. Lapsena uskoin Jeesukseen vahvasti, mutta jossain vaiheessa tuli katkos uskonasioihin. Kunnes 18-vuotiaana ollessani sisareni tuli ensin uskoon, ja Jumala kypsytti sisimpäni niin, että lähdin siskoni mukana silloin 1970-luvulla järjestettyihin telttakokouksiin. Sieltä se uskonelämäni lähti liikkeelle.

Vapaaseurakunnasta tuli Tumpulan hengellinen koti, ja hän on pitkään ollut vanhemmiston jäsen ja viimeiset vuodet myös puheenjohtaja.

– Tärkeintä minulle on tällä hetkellä henkilökohtainen suhde Jeesukseen. Viime vuosina on puhuttu paljon Taivaan Isän sydäimestä, ja ne asiat ovat minulle keskeisiä – eli löytää yhteys Jeesuksen kautta Isään ja myös välittää sitä toisille.

Suomen Gideonit

Pentti Taipalus kertoo koko miehuusiän eli jo yli 50 vuotta evankeliumin Jeesuksessa kirkastuneen hänelle.

Parasta hengellisessä elämässä on hänen mielestään ymmärtää, että vaikka itse on puutteellinen, niin Jumalan armosta Jeesuksen tähden on autuas ja saa synnit anteeksi. Ja voi elää toivossa, että pääsee aikanaan Taivaan kotiin, kun elämä päättyy. On turvallista elää ja viedä asioita Jumalan eteen.

Taipalus valittiin Suomen Gideonit ry:n kesäkokouksessa Etelä-Pohjanmaan aluejohtajaksi.

– Olin aikaisemmin tässä tehtävässä jo kolmivuotiskauden, ja nyt

– Vaikka kristinuskoa ei länsimaissa eikä Suomessa enää arvosteta, mutta maailmanlaajuisesti kristillinen kirkko kasvaa ja ihmiset löytävät Kristuksessa elämänsä anteeksiantamuksen. Sitä saavat suomalaisetkin rukoilla osakseen, muistuttaa Pentti Taipalus.

– Kesä on mahtavaa aikaa, silloin on paljon isoja kristillisiä kesäjuhlia, joihin olemme pyrkineet kaikkiin mukaan – tänä kesänä olemme mukana 10 tapahtumassa Gideon-osastolla, kertoo Olli Niemi.

kun Kirsti-vaimo tuli aluesisareksi, niin lähdimme yhdessä hoitamaan näitä tehtäviä. Toivoin löytyvän jokin uutta näihin Gideon-piireihin, joissa on vähän vastuunkantajia ja ikäkin alkaa tulla jäsenille eli jos löytyisi uusia henkilöitä ja uusia toimintoja. Jumalalta tietenkin ruokien viisautta näihin asioihin. Ja niinhän se Sana lupaa.

Herran voima on tullut hänelle esille monissa tilanteissa arjen keskellä. Jos esimerkiksi joku asia mietityttää, oli se sitten hengellinen tai maallinen, niin siihen voi saada yön hiljaisina hetkinä ajatuksen tai jopa kuulla ihan sanoina ratkaisun.

– Kun rukoilemme, että tapahtukoon sinun tahtosi, niin vastaukset eivät aina ole sitä, mitä olimme rukoilleet, mutta uskomme siihen, että Jumala johtaa, Pentti Taipalus toteaa.

Olli Niemi kertoo olevansa ensimmäistä kertaa Seinäjoki Areenassa ja odotukset ovat korkealla Kesäpäivien suhteen.

– Olen Gideonien ohjelma-työissä mukana, ja me olemme vuosia yrittäneet päästä mukaan Tampereella järjestetyille Vapaakirkon kesäjuhille, mutta emme ole onnistuneet. Nyt kun kesäjuhlat

tulivat tänne Seinäjoelle, he kutsuivat kaikki aikaisemmin mukaan pyrkineet mukaan tänne – ja meidän tulimme kirmaten tänne.

Gideonit haluavat tarjota kesäjuhlien osanottajille mahdollisuuden saada tietyn tyyppisen varustuksen henkilökohtaiseen evankelointiinsa – Uusia testamentteja, rukouskalentereita ja muuta vastaavaa materiaalia, joiden avulla he voivat kasvaa Jumalan taistelutovereiksi sielujen pelastamiseksi.

Healing Room Suomi

Healing Room -toiminnan Suomeen tuonut Markku "Make" Laitinen kertoo saaneensa kutsun hengelliseen työhön pian vuonna 1987 Helsingin Olympiastadionilla järjestetyn Billy Grahamin missiotaapahtuman jälkeen.

– Tapahtuman kautta tutustuin kristittyihin nuoriin eri seurakunnista. Oikeastaan koko tuo vuosi oli hengellisen heräämisen aikaa minulle. Ja aika pian ymmärsin, että minut on kutsuttu kertomaan hyvää sanomaa Jeesuksesta myös muille. Minua ei kutsuttu pitämään sitä omana tietonani.

Laitinen kertoo osallistuneensa nuorena opiskelun ohella erilaisiin kristillisiin musiikki- ja teatteriprojekteihin. Elämän matkaan kuuluu myös avioliitto Susannen kanssa sekä kaksi lasta. Vuosi 2005 oli hänelle

– Yksi rukouksemme on, että saisimme lisää miehiä mukaan toimintaan – nuoria, keski-ikäisiä, vanhoja. Tämä sairaiden puolesta rukoileminen ei ole pelkästään naisten hommaa, Markku Laitinen toivottaa kaikki Tosimiehen lukijat mukaan koulutukseen.

▶ jälleen ison muutoksen vuosi.

– Kaipasin uudistusta. Olin pitkään rukoillut, että saisin tehdä puolisoni kanssa hengellistä työtä, olisiko se joku lähetyksenä tai lähetystehtävä maailmalla tai jotain muuta. Olimme perheen kanssa matkalla Yhdysvalloissa kesällä 2005, ja siellä tutustuimme Healing Room -työhön. Innostuimme siitä, koska siinä oli taas pointtina seurakuntien yhteistyö eli se ei ole minkään yksittäisen seurakunnan omistamaa työtä, ja kuinka työ tavoittaa ei-kristittyjä laidasta laitaan, epätoivoisia ihmisiä, jotka sairastavat, on erilaisia elämän haasteita jne. Jeesus koskettaa heitä ja sitä kautta ihmiset löytävät elävän Jeesuksen, kun joku vaiva paranee tai elämän tilanne helpottuu.

Suomeen palattuani Laitiset kävivät esittelemässä Healing Room -toimintaideaa useille eri seurakuntien pastoreille ja vastaanotto on varsin positiivinen. Vei kuitenkin oman aikansa, ennen kuin Markku ja Susanne Laitinen ymmärsivät Jumalan kutsuvan heitä tekemään tuota työtä. Vuonna 2006 perustettiin Healing Room Finland ry, jonka hallitus koostui eri seurakuntien pastoreista.

– Emme voi omissa voimassamme parantaa ketään, vaan täytyy luottaa Pyhän Hengen johdatukseen ja kuunnella rukouksessa hänen ääntään.

Evankeliointi Elämäntapana

Hämeenlinnan vapaaseurakunnasta kesäjuhliin saapunut pastori Arto Korttemaa oli yksi XEE-osaston päivystäjistä.

XEE – Evankeliointi Elämäntapana ry (tuttavallisemmin ”XEE”) on tunnustuskuntaan sitoutumaton, kristillisiä seurakuntia palveleva yhdistys. Yhdistys varustaa uskovia kertomaan Jeesuksesta läheisilleen: perheenjäsenille, ystäville, naapureille, työkavereille ja hyvän päivän tutuille.

– Näkymme on, että jokainen uskova osaa viedä läheisensä evankeliumin äärelle ymmärrettävällä ja kunnioittavalla tavalla – ja opettaa

▶ – Heittäytyäkään hyvät ihmiset Pyhän Hengen johdatukseen, se on parasta mitä elämässäsi voi tapahtua. Kuuntele, mitä Jumala haluaa sanoa sinulle, kannustaa Jukka Tuunanen.

muut tekemään samoin! Korttemaa kiteyttää.

Kursseilla opetetaan ihmisiä evankelioimaan ja siihen liittyy myös käytännön harjoituksia, joissa mennään ihmisten pariin kertomaan evankeliumia nykyaikaisella tavalla. Koulutus antaa eväitä sellaisellekin,

joka ei ole koskaan sitä tehnyt.

Itse Korttemaa sai kipinän XEE-toimintaan pari vuotta sitten, kun eräs hämeenlinnalainen XEE-aktiivi soitti hänelle kolme kertaa ja kutsui mukaan.

– Kolmannen kerran jälkeen ajatelin, että kaipa minun on lähdeävä

▶ – Etsi oma tapasi kertoa Jeesuksesta. XEE on yksi varteenotettava, hyvä tapa kertoa evankeliumia, toteaa Arto Korttemaa.

mukaan. Eli kyse oli pitkälti hänen innokkuudestaan.

Korttemaa huomauttaa, että seurakunnissa me usein jääme penkkiin istumaan ja kuuntelemaan sanaa, mutta tämä toiminta aktivoi ihmisiä myös kertomaan muille evankeliumin sanomaa.

Suomen Täyden Evankeliumin Liikemiesten Kansainvälinen Veljesliitto, STELK

STELK:n osastolla päivystänyt jousenulainen Jukka Tuunanen toteaa useissa seurakunnissa tapahtuneen murros, jossa miehet ovat jättäneet seurakunnan ja heistä on tullut ns. kirkkopakolaisia.

– Samaan aikaan miehet kuitenkin haluavat kokoontua yhteen ja jakaa mies miehelle omaa elämäänsä. Tämä on ollut koko ajan STELK:n työn ytimessä; mies kohtaa ryhmässä toisia miehiä, purkaa sydäntään ja vahvistuu. Ja kun mies vahvistuu, hän palaa seurakuntaan ja ottaa siellä hänelle kuuluvan paikkansa.

STELK:n julkaisemaa kirjaa ”Maailman onnellisimmat ihmiset” (MOI-kirja) tilataan yhdistyksen nettisivuilta vuosi vuodelta enem-

▶ Toinen STELK:n osastolla päivystäneistä oli kristillisen miestyön ”Grand Old Man” Aarni Kontturi.

män.

– Meillä toimii keskiviikkoisin zoomin kautta kaikille avoin miesten rukousryhmä, jossa on osallistujia ympäri Suomea.

Tuunanen kertoo itse tulleen uskoon vuonna 1982.

– Ajelin kaupparatsuna Iisalmen ja Kotkan väliä noin 80.000 km vuodessa. Kerran olin lähellä joutua liikenneonnettomuuteen ja silloin tajusin, että jos olisin tähän kuollut, joutuisin helvettiin. Siitä alkoi kaksi vuotta kestänyt etsimiseni. Kävin eri kirkkoissa ja etsimällä etsin Jeesusta ja vastausta elämäni tyhjyyteen.

Mutta kuinka ollakaan, eräänä päivänä Jeesus löysi hänet ja on käyttänyt eri tehtävissä niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

– Toukokuussa olimme Romaniassa auttamassa romaneita, hätää kärsiviä ihmisiä, joille veimme ruokakasseja noin sadalle perheelle ovelta ovelle. Meidän ihmisten pitäisi luottaa siihen, että Jumala palkitsee työmme lähimmäistemme hyväksi.

Gospel Riders

Yli 730 jäsenen Gospel Riders -moottoripyöräkerhon presidentti Ilpo Varha kertoo, että kerhon tarkoitus olla esillä Vapaakirkon kesäjuhilla ja jakaa tietoisuutta kerhon toiminnasta.

– Kerhon yksi pääsyy on luoda yhteyttä kristittyjen motoristien keskuudessa ja haluamme myös löytää lisää kristittyjä motoristeja.

Varha kertoo tulleen herätykseen teini-iässä.

– Tulin synnintuntoon ja ihan aiheesta, hän naurahtaa. Mistään hän ei ole joutunut luopumaan, vaan on saanut olla vapaa siitä lähtien.

Gospel Riders toimii Suomen lisäksi Virossa ja erittäin aktiivisesti Espanjassa.

– Kerho voi hyvin, mutta meitä vaivaa sama asia kuin koko läntistä yhteiskuntaa, eli ihmiset ikääntyvät. Nuoria ei tule tilalle Varhan mukaan yhtä paljon kuin toisesta päästä lähtee Taivaan iloihin.

Moottoripyöräily on nykyään tehty kalliiksi ja moottoripyöräkortin saaminenkin on tehty hankalaksi,

▶ Ja olihan Vapaakirkon kesäjuhilla mukana myös Tosimies-lehti. Osastolla päivystämässä Taisto Bollström (vas.) ja Ilkka Löytty.

▶ – Jos moottoripyöräily ja kristillinen elämäntapa kiinnostavat, tulkaa rohkeasti vain mukaan. Gospel Riders ei ole evankeliointi- tai lähetyksenä, vaan tarkoitus on rakentaa kristittyjen motoristien yhteyttä ja voimaannuttaa jäseniä, valottaa pöydän takana seisova Ilpo Varha.

▶ – Tosimies-lehti on upea lehti maassamme. On tärkeää, että miehet nousevat ja ottavat heille kuuluvan paikan Jumalan suunnitelmassa, toteaa Hannu Laitinen. Vieressä myhäilee Sari Palomäki.

monivaiheiseksi. Lisäksi nykykuorilla on paljon ns. kilpailevia harrastuksia.

Marttyyrien Ääni

Marttyyrien Ääni ry:n toiminnanjohtaja Hannu Laitinen on iloinen saadessaan olla Vapaakirkon järjestämässä upeassa kesäjuhlassa Pohjanmaan keskuksessa, Seinäjoella.

– Meillä on ollut hyviä kontakteja tässä pisteellämme. Monet ovat olleet todella kiinnostuneita, mitä kuuluu vainotuille kristityille eli sille osalle seurakuntaa, joka ei näy, jonka vapaus on riistetty. Galatalaiskirjeessä sanotaan, että meidän tulee käyttää vapaus oikein – myös niiden hyväksi, joilta vapaus on riistetty ja olla luomassa siltaa heihin, Laitinen painottaa.

Marttyyrien Äänen identiteetti on hänen kertomansa mukaan ollut alusta alkaen vaikeasti vainottujen auttamisessa.

– Liikkeen perustaja romaniainen Richard Wurmbrand oli 14 vuotta vankilassa ja monta vuotta eristyssellissä, missä hän ei nähnyt auringonpaistetta, ei kukkia, ei kuulut lintujenlaulua, ei mitään. Tällaisia kristittyjä me haluamme auttaa.

Kristittyjen vaino on Hannu Laitisen kertoman mukaan valtavan suuri asia ja kasvaa jatkuvasti maailmalla.

– Mutta me emme kuitenkaan puhu ensisijaisesti tilastoista vaan ihmisistä. Haluan kertoa oikeita tarinoita niistä, joita me tunnemme ja autamme. Wurmbrand käski olemaan aggressiivinen ja menemään sinne kaikkein pimeimmille ja vaikeimmille alueille.

Laitinen kertoo Jumalan avanneet heille ovia viime aikoina, vaikka vastustajakin on paljon. Esimerkkinä hän nostaa Intian Kashmirin, joka rajoittuu Pakistaniin.

– Sillä alueella on 0,0 prosenttia kristittyjä. Olen käynyt siellä kaksi kertaa, mutta en ole nähnyt ainutakaan kirkkorakennusta. Isoja moskeijoita ja minareetteja kyllä löytyy. Jumala tekee siellä ihmeellisiä asioita. Olemme perustaneet sinne turvakodin, johon kristityiksi kääntyneet voivat paeta.

– Olen todella innoissani, että saan olla mukana tällaisessa etulinjan työssä, Laitinen kertoo, mutta toteaa myös voimakasta vastustusta tulevan henkivalloista.

Vankilapappina kaltereiden takana

Päivi Arvonen

Teologian tohtori ja pappi Keijo Plit viettää eläkepäiviä Australian Sydneyssä ja Kouvolassa. Pitkän työuran koskettavimmat muistot liittyvät työvuosiin vankilapappina Hämeen lääninvankilassa ja Turun Kakolassa.

Keijo Plit (79) on elänyt kahden kotimaan arkea Suomen ja Australian välillä jo reilut kymmenen vuotta. Australiaan hän päätyi kohdattuaan leskeksi jäätyään suomalaistaustaisen australialaisnaisen. Pariskunta vihittiin kesällä 2013 Iitin kirkossa. Heillä on koti Sydneyssä ja Kouvolassa.

Eläkkeelle vuonna 2011 jäänyt Plit ei osaa olla toimeettomana.

– Nyt on tyhjä olo, en tiedä vielä, mikä on seuraava projektini, Plit kertoo kotonaan Kouvolassa.

Toukokuussa hän saapui Suomeen myös juhlistamaan vuosien kirjaprojektiaan. Plitin laaja tutkimustyö ilmestyi toukokuussa Luther-Kirjat

Oy:n kustantamana. Kirja ”Suomalaista luterilaisuutta Australiassa Merimieslähetysseuran ja seurakuntien toimintaa 1916–2016” on laaja ja monipuolinen katsaus Australian suomalaisen seurakuntatyön pitkään historiaan.

– Suomen kieli on edelleen Australian vanhemmalle suomalaissukupolvelle tärkeää etenkin hengellisessä elämässä. Virret halutaan laulaa ja saarna kuulla suomeksi, vaikka englantia olisikin hyvin hallussa, Plit kertoo.

© Päivi Arvonen

© Päivi Arvonen

© Päivi Arvonen

Sydneyssä Plit on tehnyt jonkin verran papin sijaisuuksia. Australian suomalaiset seurakunnat hän kiersi Perthiä lukuun ottamatta kerätesään aineistoa kirjaansa.

– Australian suomalaiset ovat olleet ja ovat edelleen aktiivisia, vapaaehtoistyön perinne on voimissaan. Seurakuntalaiset alkavat olla melko iäkkäitä, Plit kertoo.

Musiikkikappale omaan siunaustilaisuuteen

Monien Australian suomalaisten tavoin Plit on hyvässä kunnossa ja aktiivinen.

– Jumalan rakkaus on kuin meren aava -kappaleen aiemmassa sanoituksessa laulettiin myös ”kaltereiden takaa toisiamme katselemme”. Tämän kappaleen haluan omiin hautajaisiini.

Kappale tuli Plitille tärkeäksi hänen ensimmäisessä vankilapapin työssään, joka oli muutaman kuukauden sijaisuus Helsingissä Sörnäisten vankilassa.

– Sörkan kundien kanssa harjoiteltiin muun muassa tuo laulu, ja järjestimme konsertin. Vangit katsovat maailmaa kaltereiden takaa, mutta myös minä pappina olin suhteessa heihin kaltereiden takana. Tämä

antaa ajattelemisen aihetta edelleen, Plit sanoo.

Plit ei aluksi suunnitellut papin uraa.

– Suhtauduin kriittisesti kirkkoa ja pappeja kohtaan. Koin, ettei minusta voi tulla pappia. Ajattelin opiskella voimistelun opettajaksi,

▲ Australian kodissa on vrehää sademetsämäinen puutarha, uima-allas ja sauna.

jotta vois in urheilun kautta tavoittaa nuoria ja saada heihin kontaktin.

Ajatukset muuttuivat, kun Plit 17-vuotiaana luki Raamatun kannesta kanteen.

– Minulla oli ollut lapsen usko. 17-vuotiaana Sandön saarella katselin kauas merelle ja tein kysymyksen Jumalalle: Jumala, jos olet olemassa, ilmoita minulle. Ajattelin, ettei Jumala vastaa.

Kotiin palatessaan Plitin katse osui kaapin alahyllylle, jossa oli lahjaksi saatu Raamattu kauniissa paketissa.

– Rupesin lukemaan ja luin Raamatun kannesta kanteen. Ymmärsin, että se todella oli Jumalan puhe. Jumala oli vastannut minulle.

Plit koki ongelmana sen, että Raamatun tulkinnasta oli hävinnyt punainen lanka.

– Raamatusta pitää löytää Raamatun ydin eli Jumalan puhe tavalliselle ihmiselle, ja sitä meidän pappien pitää selittää.

◀ Pappi jalkapuuissa.

© Keijo Plitin kuva-arkisto

Ihminen ei saa olla vain tapausnumero

Keijo Plit jäi historiaan henkilönä, joka kanto huolta vankien selviytymisestä vankilan jälkeen, etenkin taloudellisista rasitteista kuten veloista selviämisestä. Plitin ja muiden vankilapappien aloitteesta syntyi vuonna 1990 perustettu Takuusäätiö.

– Velkojen sovittelussakin pitää huomioida koko ihminen. Velkojen sovittelussa ei ole kyse vain rahojen järjestämisestä vaan koko elämän järjestämisestä, Plit sanoo.

Hän korostaa, että vangit pitäisi nähdä ihmisinä, ei vain numeroina, jollaisen jokainen vanki saa vankilaan tulojärjestyksen mukaisesti.

– Oikeuslaitoksen ongelmana on, että äänessä ovat asianajajat, eikä ihmiset. Rikoksestakin tulee vain tapausnumero. Joskus mietin, ollaanko ihmisen vai asian puolella.

Vankilapappi joutuu vankien kohtaamisten ja näiden elämäntarinoiden myötä tekemisiin usein hyvin synkkien ja raskaiden asioiden kanssa. Papin oma sielunhoito on tärkeää.

– Papilla on sama Jumala kuin

vangillakin. Oli haasteellista oppia olemaan avuton, oppia avuttomuuden siunausta ja muistaa, että Jumala on avuttomuudessakin väkevä, Plit pohtii.

Kristuksen kasvot kalliolla

Plitin ensimmäinen uskonnollinen vahva kokemus sijoittuu yli seitsemän vuosikymmenen taakse.

– Olin 5–6-vuotias. Näin kalliolla Kristuksen kasvot. Kuva oli vahva ja selkeä, kuin heijastus, jossa oli selkeät ääriviivat. Pelästyin ja mietin, mitä oikein tapahtui.

Myöhemmin hän on oivaltanut, että kokemus auttoi luomaan vahvaa pohjaa koko elämän uskolle.

– Uskoni pohja on pysynyt vahvana koko elämäni ajan, vaikka itse olenkin ollut heikko, Plit toteaa ja jatkaa:

– Suurin ihme on syntien anteeksianto. Koskeeko sovitustyö kaikkia asioita? Syntien anteeksiantaminen yhtä suuri ihme kuin Jeesuksen ylösnousemus. Kaikki kuolevaiset teosta riippumatta ovat samalla viivalla, rikollisetkin.

© Päivi Arvonen

Plit korostaa, ettei papillakaan ole aina valmiita vastauksia.

– Meidän pitäisi aina nähdä ihminen ”kaltereiden” takana. Kyynisytykseltä pitäisi yrittää välttyä kaikin tavoin, samoin välinpitämättömyyden synniltä.

▲ – Raamatusta pitää löytää Raamatun ydin eli Jumalan puhe tavalliselle ihmiselle, ja sitä meidän pappien pitää selittää.

▼ Moottoripyörä Saarenmaalla oli pitkän haaveen toteutuminen hetkeksi.

© Keijo Plitin Kuva-arkisto

Hitsausalihankintaa vaativiin kohteisiin

Teemme mm.

- ajoneuvoyhdistelmien uusia pääliirakenteita ja perävaunujen osia
- puutavaranojasturien alustat, motojen kuljetuslavetit ym.

Wintersteel Oy

Sakari Yrjölä
Mäyrämäentie 9, 47450 Perheniemi
0400 570 288, sakari.yrjola@wintersteel.inet.fi

Aina löytyy sopivia lukuhetkiä

LAPIN KUMI OY
AITO RENGASLIIKE

RENGASPALVELUA LÄPI SUOMEN

www.lapinkumi.fi

Mitä isot edellä

Villi länsi vai sivistynyt Suomi? Nuorten jopa lasten tekemät puukotukset ja muut väkivaltaiset teot saavat tällaisen buumerin väkisin tekemään vertailun. Kun lännellä silloin ennen vedettiin kuudesti laukeava nopealla liikkeellä ja ammuttiin kohti, nyt meillä alaikäiset tarttuvat puukokoon. Jälki on pahaa. Mitä meille on tapahtunut? Mikä saa elämänsä alkuvuosia tallaan valitsemaan väkivallan? Mistä tällainen pahuus sikiää?

Asiantuntijat yrittävät selittää ilmiön taustoja, mutta usein puheet kuulostavat itsestään selvyysien toistoilta, pinnallisilta ja teoreettisilta. Kierrellään ja kaarrellaan, puhutaan korkealentoisia kasvatusfraaseja ja valitellaan rahan puutetta. Kuitenkin syyt saattavat olla hyvin yksinkertaisia: lapset oppivat matkimalla. Eri tiedotusvälineiden vuosikymmeniä vyöryttämä jumalattomuus, väkivallalla mässäily ja irstailun ihannoitinta ovat vaikuttaneet asenteisiin. Samalla selitetään, että medialukutaito on todella tärkeää. Miten kukaan voi olla niin tyhmä, että kuvittelee lapsen oikeasti osaavan lukea mediaa oikein. Ja kun tähän lisätään vielä tiktokit ja muut sosiaalisen median alustat, vaara viattomien mielen turmeltumisesta on suuri.

Missä on isän ääni? Missä on rajanveto siitä, mikä on oikein ja mikä väärin, mikä hyvää ja mikä pahaa? Eipä näitä juuri kuule enää edes saarnastuoleista. Kädenlämpöinen, kaikkia syleilevä kristillisuus ei halua loukata. Synnistä puhuminen ei kuulu sivistyksen, hyväksytään kaiken maailman kotkotukset ja sivellään ne armon avaraan syliin. Jumalan sanaa vääristellään omien halujen ja ajatusten mukaiseksi mössöksi eikä oteta sitä vastaan, kuten on kirjoitettu. Yhä suurempi osa kansasta pitää Raamatua satukirjana ja sen sanomaa auttamattoman vanhanaikaisena.

Lapset näkevät niin telkkarista kuin netin syövereistä raakaa väkivaltaa, vääristynyttä seksiä, ihmissuhdehömpää, sukupuolimoninaisuusien pakkosyyttöä. Ja tätä samaa he katsovat myös liveinä; perheissään, suvuissaan, toveripiireissään, harrastuksissaan. Ei ihme, jos herkässä kasvuvaiheessa olevat nuoret hämmäntyvät. Vähemmälläkin kouhotuksella pienet päät menevät pyöräryksiin. Samalla tämän ajan SETA-profeetat julistavat omaa ilosanomaansa kaikkialla, niin kouluissa, työpaikoilla kuin medioissa. Kriittikittömästi.

Meidän on aivan turha kitistä ja ihmetellä nuoremme pahoinvoinnin määrää, jos emme aikuisina olla valmiita muuttamaan asenteitamme ja tekojamme. Varsinkin kristittyinä miehinä meidän pitäisi astua kaikkea saastaa ja vääryyttä vastaan rohkeasti. Jumala loi meidät miehiksi, miksi emme siis olisi oikeita miehiä: voimakkaita, rohkeita, oikeudenmukaisia, rakastavia ja Jumalaa pelkääviä. Onneksi monet nuoret miehet ovat viime aikoina kääntyneet Jumalan puoleen. Jospa me vanhemmatkin heidän perässään. Silloin voimme sanoa ylpeästi, mitä isot edellä, sitä pienet perässä. Ei paha.

**Elvis Presley löysi
gospelin jo varhain.
Sitten sillä oli
merkittävä rooli hänen
urallaan.**

Nuorella Elvis Presleyllä oli vahva seurakuntayhteys. Ensi alkuun Tupelossa asuneen Elviksen hengellinen koti oli helluntailainen First Assembly of God -kirkko, jonka tilaisuuksissa hän tapasi käydä vanhempiensa Vernonin ja Gladysin kanssa. Vernonin isä toimi myös pyhäkoulunopettajana. On kerrottu, että paikallisten puhujien – esimerkiksi pastori Frank Smithin – saarnat tekivät Elvikseen suuren vaikutuksen.

Myös mustien esittämät gospel-spirituaalit puhuttelivat nuorta Elvistä. Teini-ään kynnnyksellä, 13-vuotiaana hän muutti perheensä mukana Tupelosta Memphisiin, jossa hän tutustui gospel-lauluyhtye Blackwood Brothersin jäseniin. Alkaessaan itse esiintyä Elvis otti heistä ja muistakin gospel-laulajista mallia omaan tulkintaansa.

Suureksi tähdeksi Elvis Presley (1935-1977) nousi 1950-luvun puolivälissä. Pian hänestä alettiin käyttää nimeä rock and rollin kuningas, ja sittemmin hänestä tuli myös elokuvatähti. Tuossa vaiheessa gospel ei ollut vahvasti esillä hänen tuotannossaan, mutta viitteitä oli kuultavissa.

– Elviksen varhaisvuosien merkittävin gospel-esiintyminen tapahtui tammikuussa 1957 Ed Sullivanin juontamassa live TV-showssa, jossa hän esitti Peace in The Valley -kappaleen. Lisäksi tietävästi jo vuosien 1954–1955 keikoillaan hän esitti Satisfied-kappaletta. Edellisen alkuperäisesittäjä oli Thomas A. Dorsey ja jälkimmäisen Martha Carson and The Gospel Singers, kertoo Ari Moision, joka toimii The Official Elvis Presley Fan Club of Finland ry:n rahastonhoitajana.

Moision mukaan uransa alkuvaiheissa Elviksellä ei ollut juuri mahdollisuutta levyttää gospel-musiikkia, koska hänen levy-yhtiönsä RCA Victor ei olisi suostunut siihen.

► Kuva varhaisvuosilta.

© Billy Stanleyn kotiaibumi

Elvis rakasti gospel-musiikkia

© Billy Stanleyn kotiaibumi

– Elviksen uran alkuaikojen rum-pali DJ Fontana on kertonut, että vuonna 1957 Jailhouse Rock-elokuvan studiotyöskentelyn alkaessa Elvis olisi halunnut laulaa gospelia. Levytyksistä vastannut henkilö oli tullut sanomaan, että ”homma seis, pysytään sovitulla levytysagendalla”. Tällöin Elvis oli sanonut: ”Hyvä on, minulla on kurkku kipeä, enkä voi laulaa. Jatketaan joku toinen päivä”.

1960-luvulla Elvis keskittyi enimmäkseen elokuvaauraansa – joskin hänen useimmissa elokuvissaan musiikki oli isossa osassa. Elokuvi-en soundtrackien lisäksi hän julkaisi satunnaisesti myös muita levyjä. Ensimmäisen gospel-levynsä Elvis teki jo vuonna 1960. His hand in mine -albumi sisälsi tietävästi kappaleita, jotka olivat tulleet hänelle nuoruusvuosina tutuiksi radion välityksellä.

Grammy-ehdokkaana Elvis oli kaikkiaan 14 kertaa, mutta kaikki kolme Grammya tulivat gospelista: 1967 How Great Thou Art -albumista, 1972 He Touched Me -albumista ja 1974 How Great Thou Art

◀ Iloinen perhekuva.

► Elvis ja pojat.

-livekappaleesta, joka löytyy Elvis Recorded Live on Stage in Memphis -levyltä.

– Elvis oli hyvin otettu ja ylpeä siitä, että hän sai Grammy-palkintonsa juuri gospel-musiikista, Moision lisää.

Syvää tulkintaa

Gospel oli tärkeässä roolissa myös Elviksen uran jälkipuoliskon konserteissa.

– Elvis tapasi esittää jokaisessa 70-luvun konsertissaan kaksi–kolme gospel-kappaletta. Se oli varmasti Elviksen hiljainen tapa näyttää, mihin hän uskoi, ja kuka auttoi häntä elämän haasteissa. Yksi vakikappaleista oli Grammy-palkinnon tuonut How Great Thou Art.

Moision mukaan varsinkin 60- ja 70-luvuilla Elvis aloitti levytysessiot gospel-jammuuksilla, lämmittellessään niin omaa ääntänsä kuin kansasoittajiaan ja -laulajiaan.

Pitkin Elviksen uraa hänen konserteissaan esiintyi gospel-taustaisia lauluryhmiä. Jo 1950-luvulla hänen taustallaan kuultiin The Jordanaires-ryhmää. Sitä seurasivat The Imperials (1969–1971), The Sweet Inspirations (1969–1977) sekä J.D. Sumner and Stamps quartet (1971–1977).

– J.D. Sumneria Elvis kutsui ”Jumalan ääneksi”, koska Sumnerin ääni oli todella matala basso. Äänen syvyyttä voi kuunnella live-talioineissa, kuten Why Me Lord -kappaleessa, Moision kertoo.

Elvis kuunteli usein gospelia halutessaan rentoutua. On myös kerrottu, että sunnuntaisin hän saattoi herätä tavallista aikaisemmin katsoakseen televisioshown, jossa kuorot tapasivat esittää vanhan ajan gospelia.

– Ja kun Elvis valitsi ohjelmistonsa gospel-kappaleita, hän paneutui asiaan aina täysillä. Monien mielestä Elvis oli tulkitsijana parhaimmillaan nimenomaan gospelissa. Olen itsekin sitä mieltä, että gospel-kappaleissa Elviksen äänessä on erityistä laajuutta ja syvyyttä. Elvis selvästikin rakasti gospel-musiikkia erityisellä tavalla, Ari Moision toteaa.

”Elvis luki Raamattua säännöllisesti”

Elviksen velipuoli Billy Stanley julkaisi The Faith of Elvis -kirjan (yh-

► Elviksen velipuoli Billy Stanley.

© Billy Stanleyn kotiaibumi

dessä Kent Sandersin kanssa) noin kaksi vuotta sitten. Usko Jumalaan oli Elvis Presleyn elämän kulmakivi.

Kun Billy Stanley oli lapsi, Elvis piti hänelle ja hänen kahdelle pikkuveljelleen pyhäkoulua.

– Elvis opetti meille raamatunkertomuksia ääninäyttelemällä eri henkilöiden repliikit, mikä oli hyvä keino lisätä lapsen mielenkiintoa Raamattuun, Billy Stanley kertoo videopuhelun välityksellä kotoaan.

Stanley tutustui Elvikseen 7-vuotiaana. Tuolloin elettiin vuotta 1960, ja Billyn äiti Davada ”Dee” Stanley

oli menossa naimisiin Elviksen isän, Vernon Presleyn kanssa. Elviksen Gladys-äiti oli kuollut pari vuotta aiemmin.

Elviksen uskonollisuus tuli esiin heti ensimmäisellä tapaamisella.

– Minä ja minun pikkuveljeni leikimme yhdessä Elviksen kanssa. Illan päätteeksi hän muistutti meitä vielä iltarukouksesta. Niin Elvis ja me kolme lasta polvistuimme sängyn pädyssä ja rukoilimme yhdessä.

Vuosia myöhemmin Stanley kuului Elviksen kiertuehenkilökuntaan noin puoleltoista vuoden ajan. Stanley toimi hänen henkilökohtaisena assistenttinaan. Yksi Stanleyn monista tehtävistä oli kuljettaa Raamattua Elviksen puolesta, jotta se oli aina hänen saatavillaan.

– Elvis luki Raamattua säännöllisesti. Hän teki tuohon omaan Raamattuunsa myös alleviivauksia ja kirjasi ylös huomioitaan. Raamatunluku kertoo osaltaan siitä, miten vahva yhteys hänellä oli Jumalaan. Hänen suosikkikohtansa oli Joh. 3:16. Elvis tapasi myös rukoilla ennen jokaista esiintymistään, kertoo Billy Stanley.

Henkilökohtainen usko korostui

Lapsuudessaan Elvis oli aktiivisesti mukana seurakunnan toiminnassa. Aikuisiällä hänellä ei ollut säännöllistä seurakuntayhteyttä tai varsinaista kotiseurakuntaa. Osaltaan tämä johtui siitä, että hän uskoi vievänsä huomiota papilta, jos saapuisi kirkkoon.

– Lähinnä televisiosta Elvis seurasi saarnaaja Billy Grahamin puheita. Lisäksi hän tapasi vuonna 1977 kaksi tv-evankelistaa, Rex Humbardin ja Oral Robertsin. Kirkkokunnat tai lahkot eivät olleet Elvikselle tärkeitä. Hän uskoi saavansa tarvitsemansa opin suoraan Raamatusta, ja sanoi olevansa ennen kaikkea uskova.

Stanley kertoo halunneensa kirjoittaa kirjan Elviksen uskosta, koska sellaista ei oltu aiemmin tehty.

– Lisäksi tahdoin ihmisten tietävän, miten isona rock and roll -tähtenä ja Hollywoodin tähtinäyttelijänä tunnettu mies oli ennen kaikkea rakastava ja välittävä yksilö, joka halusi tuoda ihmisille iloa ympäri maailman.

► Varsin musiikkipitoinen tapahtuma oli koonnut torille ilahduttavan paljon myös ns. uskosta osattomia kuuntelijoita.

Nummellan torilla järjestettiin 17.8. järjestyksessään jo toiset Valofestarit.

Järjestäjinä olivat ViaDia Länsi-Uusimaa ry yhdessä Nummellan kotikirkon, Sykkivä Sydän seurakunnan, Vihdin ev.lut. seurakunnan, Toivon Syke seurakunnan, Vihdin vapaaseurakunnan ja Länsi-Uudenmaan Romanit ry:n kanssa.

Valoa kansalle

▲ Evankelista Arto Boa muistutti, että ainoa valo tulee Jeesukselta.

▲ Romano Gospelin vauhdikas musiikki sai kuulijakunnan jalat vipattamaan.

▲ Toivon Sykkeen pastori Kari O. Niemi kannusti kuulijoita seuraamaan Jeesusta, kun aika on käymässä vähiin.

Todellinen yhteiskristillinen tapahtuma, jossa paikkakunnan eri seurakunnat puhalsivat yhteen hiileen.

Tarjolla oli musiikin ja puheiden lisäksi kahvia, pullaa, muurinpohjalettuja ja tietenkin grillimakkaraa sekä lapsille pomppulinna ja poniratsastusta.

Kaikki myyntituotot menivät lyhentymättömänä ViaDian ruoka-aputyön hyväksi.

► Tosimies-lehti oli yksi tapahtuman sponsoreista. Tässä esiintymisvuorossa Virpi Salo.

▼ Valofestarit polkaisi käyntiin Kopun kristillisen koulun Koputus-kuoro.

▼ Dimitri & Miska Duon kanssa esiintyi räppäri Roni True (kesk.) ensimmäistä kertaa hengellisessä tapahtumassa.

▲ Muurinpohjaletut tekivät kauppansa.

▼ Päivi Elomaa lauloi yhdessä Senioritalon Mieslaulajien kanssa.

Nyt tosimiehet marjametsään!

Hirvikoskelainen Veijo Ahtiainen kannustaa suomalaismiehiä lähtemään yhdessä tai yksin keräämään luonnonantimia talteen. Jos marjoja kertyy yli omien tarpeiden, marjastustuloilla voi tukea vaikka evankelointityötä.

Kuunneltuaan aikansa suomalaisten valitusta thaimaalaisen marjanpoimijoiden perään Veijo Ahtiainen päätti kokeilla, miten marjanpoiminta luonnistuu häneltä. Eikä suinkaan vanha-aikaisesti köyryssä marjamättäältä toiselle kulkemalla, vaan poimimalla selkää suorana Jouni Heikkisen kehittämällä ”marjarahavalla” jo viimeiset neljä vuotta.

– Ei suomalainen ole sen heikompi tekemään tätä hommaa kuin thaimaalainen tai joku muu, toteaa Ahtiainen. – Minä voin poimia vaikka 7-8 tuntia, eikä selkää mene poikki.

Hän muistuttaa, että Jumala on täyttänyt metsämme marjoilla juuri suomalaisia eikä ulkomailta tulevia poimijoita varten.

– Mutta Hän haluaa meidän näkevän myös vaivaa. Kun Hän antoi

israelilaisille mannaa 40 vuotta, ihmisten oli kuitenkin itse kerättävä se manna joka aamu.

”Jotka kyynelin kylvävät, ne riemuiten leikkaavat” on Veijo Ahtiainen mielestä hyvä kohta Raamatussa.

– Jos minä 76-vuotias olen kerännyt tänä kesänä jo 900 kg mustikoita, mihin nuoremmat miehet pystyisivätkään? Tässä on mahdollisuus miesporukassa toteuttaa kilpailuviittäjän hyödyllisesti, Ahtiainen naurahtaa.

Marjarahavalla kertyy hänen kertomansa mukaan helposti 50 kg mustikkaa ja puolukkaa vieläkin enemmän.

– Tämä on sellaista tosimiesten työtä. Joka rakastaa Jeesusta ja haluaa noudattaa Hänen käskyään ”Menkää ja tehkää!” (Matt. 28:19).

Veijo Ahtiainen toivookin uskovien perheiden ja etenkin miesten ottavan haasteen vastaan ja lähtevän näyttämään hyvää esimerkkiä muille. Sen lisäksi, että metsässä käyskentely on terveellistä, se on myös hyvää vastapainoa toimistotyölle ja erinomaista stressinlaukaisua. Ja kun samalla voi osallistua hyväntekeemiseen vaikkapa seurakunnan veteraanijäsenten auttamiseksi tai miksei myymällä marjayrityksille – kaikki verovapaasti.

– Jos et pelkää hirvikärpäsiä tai eksymistä, niin ei kun metsään siitä! Veijo Ahtiainen naurahtaa.

Hyväntekeväisyyskonsertti
Harmonikkalegenda Veikko Ahvenainen ja Carina Nordlund
su 6.10.2024 klo 16
Lakeuden Risti Seinäjoki

Ohjelma 20 e/aikuinen
Tuotto Romanian lapsiperheille

Seinäjoen alue seurakunta ja SkyMissio ry

RA/2024/1177

skymissio.com

Softatalo AIDA Oy

**HALUATKO
SÄÄSTÄÄ
ENERGIAA JA
RAHAA?**

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, nestekaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

Fredrik Ekholmin Israel -kronikka

Kristittyjen rinnakkaistuomioistuin

Heinäkuun alussa osallistuin ainutlaatuisen rukoukongressiin Haagissa, Alankomaissa. Jo keväällä tunsin, että minun pitäisi lähteä ja asettua muurin aukkuun Suomen puolesta.

Olen iloinen, että lähdin The Trial -kongressiin, sillä se antoi minulle syvemmän ymmärryksen siitä, kuinka vakavassa tilanteessa kansakuntamme ovat nyt, sillä monet maat näyttävät sokeasti kääntyvän Israelia vastaan ja siten Jumalan sanaa ja Hänen juutalaista kansaa ja maata koskevia suunnitelmiaan vastaan. Voidaan sanoa, että tämä on kapinaa Jumalaa itseään vastaan.

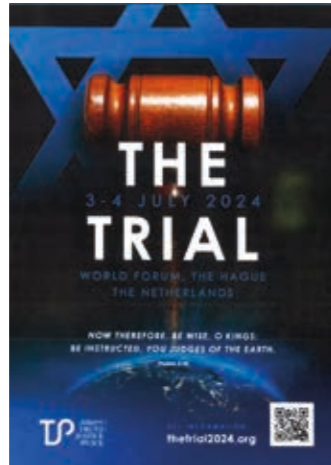
Ihmeellisiä asioita tapahtuu

Kongressin tarkoituksena oli rukoilla ja vaikuttaa YK:n kansainväliseen tuomioistuimeen, josta tulen mainitsemaan tässä nyt. Kokoonnuimme World Forum -rakennukseen, joka on valtava YK:n omistama rakennus, ja ulkopuolella liehuivat kaikkien maiden liput.

Aloite perustuu jumalalliseen kutsuun, jonka Jumala antoi ystävälleni Jack van der Tang'ille, jonka olen tuntenut vuosia. Se oli rohkea uskon ja kuuliaisuuden teko Jackilta, joka toimii vahvassa profeetan tehtävässä.

Hänen aikaisemmat lausuntonsa ja tekonsa ovat osuneet maaliin ja saaneet aikaan ihmeellisiä asioita.

Mainitsen esimerkiksi kesän 2019, jolloin Jack isännöi Haagissa järjestettyä kansallista Jerusalem Prayer Breakfast -tilaisuutta. Silloin minulla oli etuoikeus olla yksi delegaateista, jotka saivat todistaa ih-

mettä. Jack oli järjestänyt niin, että saimme kaikki osallistua kokoukseen parlamentissa, 1288 rakennetussa historiallisessa eduskuntarakennuksessa Ridderzaal -salissa. Jack ja hänen seurakuntansa olivat valmisteelle tätä tärkeää tilaisuutta pitkään rukouksessa. Kun Jack puhui siellä ja luki Jumalan sanaa, jonka hän oli saanut, Jumalan henki tuli hänen ylleen, ja hän rukoili jumalallisella auktoriteetilla kyynelin. Hän julisti, että Alankomaiden valtion omistama rautatieyhtiö maksaisi korvauksia niiden juutalaisten omaisille, jotka kuljetettiin karjavanaissa ja joutuivat maksamaan itse lippunsa yksisuuntaiselle matkalle, joka vei heidät holokaustin tuhoamisleirille.

Kummallista kyllä, samana päivänä viranomaiset päättivät antaa suuren, monimiljoonaisen summan juutalaisille omaisille. Siinä vasta rukousvastaus.

Jack on saanut kutsun vaikuttaa kaupungissaan ja valvoa sen puolesta hengessä – mukaan lukien se, mitä Haagissa tapahtuu, kuten myös YK:n kansainväliset tuomioistuimet, ICJ ja ICC. Tämä tapahtuu rukouksen ja profeetalisten toimien ja lausuntojen kautta. Muistan, että talvella 2023 hän näki näyn vaikeuksista, jotka kohtasivat Israelia, ja meidän olisi mobilisoitava rukous. Miljoonat kristityt rukoilivat ja paastosivat toukokuussa 2023 kolmen viikon ajan. Kun tiedämme faktat, ymmärrämme, että tämä rukousliike oli erittäin tärkeä.

Oikeuden puolustamista

Haag on YK:n toiseksi tärkein kaupunki New Yorkin jälkeen ja sitä pidetään kansainvälisen tuomioistuimen pääkaupunkina. Kaupunki, jota piti luonnehtia rauhan ja totuuden kaupunkina, mutta josta totuus on kadonnut. Siksi Jack perusti "Foundation of Pillar of Fire" -organisaation, joka edustaa totuutta, oikeudenmukaisuutta ja rauhaa – juuri niitä kolmea pilaria, joiden varassa YK:n kansainvälisen tuomioistuimen tulisi seistä.

Valitettavasti ICJ on tehnyt vir-

heellisiä ja yksipuolisia päätöksiä Israelin suhteen noin 70 % kaikista ihmisoikeusloukkauksia koskevista päätöslauselmissa. Kaikki muut noin 200 maata ovat saaneet yhteensä vain 30 % päätöksistä. Jokin on pielessä. Totuus ja oikeudenmukaisuus eivät ole luonnehtineet ICJ:n toimintaa, vaan siihen ovat mm. vaikuttaneet muslimien edut ja väärät syytökset Israelia vastaan. Viime aikoina on myös kuunneltu Etelä-Afrikan kohtuuttomia syytöksiä ja toimittu Hamasin äänitorvena – mikä on järjetöntä, koska Hamas on yksi maailman pahimmista terroristijärjestöistä.

Jack on saanut jumalallisen kutsun ja mandaatin puolustaa totuutta ja sitä, mikä on oikein. Jos jokin näistä kolmesta periaatteesta ontuu, kuten nyt on YK:n ICJ:n kohdalla, voidaan sanoa, että he ovat menettäneet mandaattinsa. Meidän, jotka pyrimme raamatulliseen totuuteen, erityisesti Israelin osalta, tulisi reagoida. Haagissa meillä osallistujilla oli etuoikeus tukea tätä ainutlaatuista ja historiallista aloitetta.

Julkilausuma allekirjoitettiin

Oli ihme, että Jack sai vuokrattua YK:n World Forum -keskuksen, jossa on tilaa 5000 ihmiselle. Se vuokrattiin kahdeksi päiväksi, ja pakettiin kuului, että hänen oli käytettävä heidän henkilökuntaansa. Kustannukset olivat 250 000 euroa. Meiltä osallistujilta ei peritty maksua, kerättiin vain kolehti, joten puhutaan uskonprojektista. Kun Jack sai näyn, hän kysyi itseltään: "Tuleeko kukaan tällaiseen tapahtumaan?"

Kysyttiin: "Tuleeko mielenosoituksia, kun pidätte konferenssin, joka keskittyy Israeliin?" Jack lupasi: "Mielenosoituksia ei tule. Meillä on rukoilijoita ympäri maailmaa, jotka hoitavat asian. Puhutaan rukouksen voimasta ja auktoriteetista. Meillä on valta sitoa ja vapauttaa. Sanomme joskus, että historia on rukoilijoiden käsissä, mutta uskommeko siihen?"

Rukoukongressin nimi oli "The

Trial", ja se pidettiin mainitussa World Forum -rakennuksessa Haagissa. Tarkoituksena oli myös tehdä julistus, jonka me kaikki allekirjoitimme. Julistus (the Decree) luettiin ääneen, ja sitten se luettiin äänentoistolaitteiston kautta, ja lopuksi luimme kaikki yhdessä ääneen.

Tämä ns. Decree sinetöitiin ennen kuin se vietiin kansainväliseen tuomioistuimeen – Rauhanpalatsiin ICJ

(The International Court of Justice), joka sijaitsi melko lähellä. Tämä tapahtui noin klo 16 kongressin toisena päivänä (4.7.2024). Se sisälsi raamatullisia tosiasioita, ja halusimme näin vedota tuomioistuimeen ja varoittaa sitä seuraamuksista, jos se vastustaa Jumalan sanaa. Esitys, joka on päätöksenteon perusteena, käsitellään ICJ:n 15 kansainvälisen tuomarin toimesta.

YK:n ehdotuksia vastustaen

Siksi kokoonnuimme ns. Rinnakkaistuomioistuimeen (The Trial), jossa menimme Taivaan valtaistimen eteen ja toimimme Jumalan sanan perusteella, ikuisesti pätevien raamatullisten totuuksien perusteella, kuten Raamattu sanoo, myös koskien Jumalan omaisuuskansalle annettuja lupauksia. Julistimme yhtenäisesti tämän rukouksessa, Jumalan antaman auktoriteetin mukaisesti, ja Jumala on sitoutunut sanaansa.

Siksi aamun ja iltapäivän kokoukset alkoivat kolmella nuijanisukulla: The Trial is opened. Oikeudenkäynti on alkanut.

Vetoomuksemme käsitteli seuraavia YK:n ehdotuksia:

1. Jerusalem täytyy jakaa.
2. Tempelivuori täytyy asettaa Palestiinalaishallinnon valvontaan.
3. Israelin hallinto Israelin ydinalueella – Juudeassa ja Samariassa, on laitton, ja nämä alueet ovat miehitettyjä. Ne on tarkoitettu Palestiinan valtion perustamista varten. Jo 87 YK:n jäsenvaltiota on hyväksynyt nämä ehdotukset vuonna 2022.
4. Lisäksi myöhemmin on päätettävä, onko Israel syyllinen kansanmurhaan.

Ainutlaatuinen kokoontuminen

Keitä oli läsnä kongressissa? Paikalla oli edustajia suurista kansainvälisistä rukousverkostoista sekä kansainvälisiä Israel-järjestöjä, muun muassa ICEJ oli mukana. Meitä oli lähes

1000 johtajaa ja esirukoilijaa noin 45 maasta. Tietääkseni tällaista aloitetta ei ole koskaan aiemmin otettu, joten kyseessä oli ainutlaatuinen kokoonnutuminen. Tunsin todella historian siipien havinaa ollessani mukana.

Tapahtuma sisälsi rukouspäivän ennen varsinaisia kongressipäiviä. Ohjelma kahden täyden päivän aikana oli voimakas: ylistystä, valittujen profeetalisten saarnaajien puheita, paljon rukousta sekä yhtenäisiä rukousjulistuksia, jotka perustuivat Jumalan sanan auktoriteettiin.

Koimme näiden olevan vakavia kohtalon kysymyksiä kansakuntallemme. Meidän täytyy varoittaa päättäjiä, sillä jos mennään Jumalan sanaa ja suunnitelmia vastaan Israelin suhteen, siitä seuraa taatusti vakavia seurauksia.

Allekirjoitimme kirjelmän kah-

teen suureen kirjaan. Toinen annettiin Israelille. Ei myöskään Israelilla ole oikeutta luovuttaa maata, jonka Jumala on heille antanut. Näemme nyt sen seuraukset.

Konferenssin jälkeisenä maanantaina Jack Van der Tang toimitti myös kopion jokaiselle ICJ:n 15 tuomarille. Vetoomus tai varoitus annettiin tuomareille, jotta he kuuntelisivat, mitä Psalmissa 2:10 sanotaan: "Tulkaa järkiinne, kuninkaat! Ottakaa nuhteesta opiksenne, maan tuomarit!"

Pääraamatunpaikat olivat Psalmi 2:10 ja Joel 3:1-2, mutta kirjelmässä oli monia muitakin kohtia. Otsikko: Jumalan tuomio Israelin vihollisia vastaan. "Sillä katso, nämä päivinä ja siihen aikaan, kun minä teen lopun Juudan ja Jerusalemin vankeudesta, minä kokoan kaikki pakanakansat ja vien heidät Joosafatin laaksoon. Siellä

minä käyn oikeutta heidän kansaani, minun perintöosani Israelin tähden, jonka he ovat hajottaneet pakanakansojen sekaan. He ovat jakaneet minun maani."

Rukousherätystä tarvitaan

Kuten mainitsin Tosimies-lehdessä aiemmin tänä vuonna, Jeesus tulee takaisin Jerusalemiin, ja silloin täytyy olla olemassa kansa ja maa. Kansalla tarkoitetaan hänen valittua omaisuuskansaansa, ja maa on Jumalan maa, samoin Jerusalem on Kuninkaan kaupunki. Saatana tietää tämän ja hyökkää Jumalan suunnitelmia vastaan "agenttiansa" kautta, kuten näemme tänään, erityisesti viime vuoden lokakuun 7. päivän jälkeen. Tämä on todellisuudessa päässy kaikkiin Israeliin kohdistuviin hyökkäyksiin.

Rukoilkaamme nyt Israelin eri haasteiden puolesta. Monet kristityt ympäri maailmaa rukoilevat, ja siksi olemme nähneet odotettujen hyökkäysten jäävän toteutumatta tai että Israelia on suojeltu yliluonnollisella tavalla monissa tilanteissa sodan aikana.

Esimerkkinä voidaan mainita 14.4. Iranista ammutut 350 ohjusta, lennokkia ym., jotka eivät aiheuttaneet vahinkoa. Tilanne on kriittinen Israelissa, jossa maa taistelee olemassaolostaan.

Elämme profeetallista aikaa, ja kaikkien kristittyjen ja seurakuntien tulisi ottaa kantaa siihen, miten suhtaudumme Israeliin.

Mutta rukoilkaamme myös seuraavien asioiden puolesta:

- Tunnen vahvasti, että meidän tulisi rukoilla, että kirjelmää käsiteltäisiin vakavasti ICJ:ssä, muuten näemme negatiivisia seurauksia. Jumalan sana on totta.

- Rukoile, että Suomi ei nyt menisi ja äänestäisi kahden valtion ratkaisun puolesta, joka olisi täysin kauheaa edellä mainittujen asioiden valossa.

- Rukoile, että Kristuksen ruumis, seurakunnat ja me kristityt Suomessa ottaisimme paikkamme, näkisimme tilanteen vakavuuden ja alkaisimme rukoilla kansamme puolesta. Tarvitsemme rukousherätystä vaikuttaaksemme historian kulkuun.

Kiitos teille kaikille, Jumala palauttaa teidät!

Kirjoittaja, Fredrik Ekholm on Israelin kunniakonsuli.

Suomessa on monenmoista kesätapahtumaa tarjolla, joissa paikkakuntalaisille ja maata matkaaville tarjotaan erilaisia kokemuksia. Pohjois-Pohjanmalla tällainen on Pyhäjokiseudun Oulaisissa vuosittain järjestettävä Wanhan Woiman päivät (edellinen nimi Weteraanikonpäivät), jotka paikallisten vapaaehtoisvoimin toteutuu 3-päiväisesti, joka vuosi 2 viikkoa juhannuksen jälkeen.

Talkoohenkinen Wanhan Woiman päivät -tapahtuma oli tänä vuonna 5.-7.7. ja järjestettiin jo peräti 31. kerran, tuoden esille tälle vuodelle asetettua teemaa Wauhtia 50-luvulta. Voimakoneista alkanut tapahtuma sisältää tänä päivänä laajan kirjon arkiaskareisiin liittyvistä perinteistä menneitten vuosikymmenten takaa.

Suomen kesä mahdollistaa moneen

Suomessa kesäiset ulkoilmatapahtumat ovat säätilojen armoilla, ja näin Oulaisissa tänäkin vuonna vaihtelevassa säässä tapahtuma eteni. Toki alueella on monia sisätiloihinkin rakentuvia aktiviteetteja. Henkilökohtaisesti tutustuin tapahtumaan perjantai-iltapäivänä, jolloin oli mitä parhain säätila. Aurinkoisessa +20 asteen lämpötilassa 4-5 tuntia sujahti nopsaan.

Wanhan Woiman tapahtuman perinnekeskus on rakentunut vuosien myötä laajaksi kokonaisuudeksi. Maamme mittapuussa merkittäväksi vanhojen työkonoiden ja ajoneuvojen esillä pitäjäksi sekä perinnekulttuurin, perinnerakennusten ja perinnetyötapojen vaalimisen näyttämöksi. Sisään päästyään vierailija kohtaa rompetorin (yksityisiä

Wanhaa Woimaa – perinteitä vaalien

vanhan tavaran myyjä) ja tapahtuman yleisilme hyvin pian näyttätty edellä mainittuja perinnetemoja kunnioittavaksi. Mutta myös niin, että nykyhetki ja nuori sukupolvi huomioidaan. Talkoolaisten seassa

on nuoria, ja tässä yhteydessä onkin hyvä mainita Nuori Woima -hanke, jota Weteraanimoottorikerho Wanha Woima ry hallinnoi. Tarkoituksena on aikaansaada toimintamalli lasten ja nuorten kiinnostuksen herättämiseksi

ta aineelliseen ja aineettomaan kulttuuriperintöön. Samalla ohjataan nuoria mukaan aktivoitumaan yhdistyksen toimintaan. Onpa tavoitteena saada tapahtumaan mukaan kansainvälisiä kulttuuriperinnön taitajia ulkomailta vuonna 2026.

Wanha Woima haluaa arvostaa tulevaa sukupolvea ja haluaa tässäkin mielessä perinteen jatkuvan seuraavien sukupolvien avulla.

Juontajan roolilla on merkitystä

Tapahtuma-alueella äänentoistolaitteiden kautta kuuluva juontajan rooli on merkittävä. Vierailija sai korvin kuulla, mitä on tulossa ja mitä missäkin tapahtui. Toki myös perinteiset koneiden ääninäytteet jokainen sai havaita, sillä vanhojen voimakoneiden jyrähtelyt olivat toinen toistaan mielenpainuvampia. Eikä silminkään jäänyt jossiteltavaa. Dieselkoneiden käytön jäljiltä paksumat savuhöyryt nousivat siellä täällä ilmaan.

Laajalla alueella toteutuneet erilaiset perinnenäytökset ja esiintymiset tulivat hyvin paikan päällä olevalle tietoon tapahtuman juontajan kautta, huomioiden myös naiswoiman

◀ Wanhoissa koneissa on woimaa.

◀ Keijo Pylväs + traktori ja Maunoperinnepoika.

vastuut tapahtumassa. Keijo Pylväs on jo vuosia toiminut mikrofonin takana juontajan roolissa, hän tietää tapahtuman monet taustat ja esilläolevien henkilöiden perinnehistoriat. Kertoessani juontajalle Tosimies-lehden jutusta vierellämme seiso naishenkilö kuuluolimme valppaana. Häneltä tuli kysymys: Mikä tämä Tosimies -lehti oikein? Vastasin sen olevan kristillistä arvomaailmaa ja perinteitäkin arvostava julkaisu, sisältö nimenmukaisesti hyvin mielisiä. Ilmestyy tilaajalle 6 kertaa vuodessa eikä tilaushinta päästä huijaa. Ja eikä lukijakuntakaan rajoitu raavasiin miespuolisiin, perheistä yleensä löytyy hameväkeäkin. Kyse-lijä oli mielisään kuullessaan lehden arvopohjan. Nainen totesi, että tämä aika, jos mikä kaipaa hyviä arvoja esilläpitävää julkaisua. Niin...olipas lyhyt, mutta mieleenpainuva juttutuokio, jälkepäin ajattelin.

Monenkirjava ohjelma on hintansa väärti

Wanhan Woiman perinnealueen näytökset ja koko tapahtuman sisällön laajuus kattoivat mielestäni pääsylipun hinnan (15 euroa). Käpylän koulun tiloissa (perinnealueella sijaitseva) esillä ollut näyttely ”Ihana kamala nuoruus” vei aatokset omaan nuoruuteen (1970-luvulla), työnäytöksentällä ollut viljan puintinäytös tai seppien puuhut paja-alueella – vuosikymmenten takaiset työtavat tulivat tutuksi nuoremmillekin. Saati sitten punamullan keitto, sekin varsin käytännönläheistä perinnettä. Eritoten jutun kirjoittajaa sykähdytti traktoriparaati, joka kiersi alueen kulkuväylillä. Laskuissa menin sekaisin, montako traktoria, mutta kymmeniä ja taas kymmeniä erilaisia ja ikäisiä työkonetta päräytti runsaan vierailijajoukon silmien edessä. Valmet, Nuffield, Massey Ferguson, Belarus, Man, Ford, Renault, Zetor, merkkejä riittämiin ja kaikki hyvin entisöityjä perinneahertajia.

Perinnealueen sisällä sijaitsee Törmänhovi -niminen monitoimitalo. Alkujaan vuonna 1916 rakennettu kunnalliskoti on muuttanut toiminnan muotoaan ajan saatossa. Vanhainkoti, sotasairala, synnyttysairaala, näissä rooleissa rakennus on vuosikymmenten edetessä ollut. Monitoimitalon (majoitus,

◀ Traktorit ojennukseen paraatin jälkeen.

herättävä vanhojen autojen (1950-1970) näyttely.

Perinnetavat eivät vastusta hyvää tulevaisuutta

Nykypäivään kuuluu perinteiden vaaliminen myös tekniikan avulla. Wanhan Woiman päivien näkyvyys netissä on myös hyvin huomioitu. Kurkkaa vanhawoima -sivustoa ja löydät mm. youtube-videotaltioita kultakin päivältä.

Oulainen sijaitsee noin 100 kilometrin päässä Oulusta etelään, ja noin 30 kilometriä edelleen etelän suuntaan ja olet kaupungissa Ylivieska. Oulaisten kaupungin läpi virtaa Pyhäjoki ja kaupungissa on noin 7000 asukasta. Moni paikkakunnalta maailmalle lähtenyt vieraillee tapahtumassa kesälomansa aikana, Wanhan Woiman päivien aikana kaupungin katukuvassa käykin kuhina ja yrittäjät hyötyvät ko. viikonlopusta.

Viime vuosien kehitys on saanut Oulaisten kaupungin miettimään keskustan – torialueen – uudistamista yrittäjähenkisyyttä tukevaan suuntaan. Mukana hankkeessa kaupungilla on Oulun yliopiston arkkitehtiosasto. Kaupunginjohtaja Riikka Moilanen mainitsee eritoten Wanhan Woiman päivien mukanaan tuomat vieraat, joten yhteistyön tekeminen perinnetapahtuman ja Oulaisten kaupungin kesken on myös vierailijoita huomioivaa.

◀ Johtotähti kiiltää.

◀ Pajan näytöksentällä taotaan.

Sana Karmel-vuorelta 9. osa

Nykypäivän Lähi-idän erittäin monimutkainen todellisuus

Andrey Teplinsky

Maailman silmät ovat olleet suunnatut Israelin valtioon 7.10. 2023 lähtien, jolloin Hamas, uskonnollinen islamistinen terroristijärjestö, joka on hallinnut Gazaa kesäkuun 2007 sotilaskaappauksesta lähtien, hyökkäsi viattomien israelilaisten siviilien kimppuun. Tuo lauantaiaamu oli selkeä herätysshuuto kristityille kaikkialla maailmassa.

Tuo lokakuun seitsemäs päivä oli juutalaisten Lehtimajanjuhlan viimeinen päivä. Tuhausittain terroristeja virtasi täysin yllättäen rajan yli maitse, meritse ja ilmaitse ja hyökkäsi raakalaismaisesti pahaa-aavistamattomien siviilien kimppuun. Tuo hyökkäys oli tuhoisin juutalaisiin kohdistunut hyökkäys sitten holokaustin. Terroristit teurastivat vauvoja, raiskasivat

naisia ja polttivat eläviltä kokonaisia perheitä koteihinsa. Kun verilöyly oli ohitse, yli 1400 ihmistä, joista 28 oli lapsia, oli surmattu ja noin 250, joista 33 oli lapsia, oli otettu panttivangiksi. Väkivallan raakuus mykisti israelilaiset.

Hyökkäyksen seurauksena Isra-

elin hallitus julisti muodollisesti sodan Hamasia vastaan. Kolme viikkoa sen jälkeen Israelin armeija, IDF, tunkeutui Gazan kaistalle pyrkimyksensä löytää panttivangit ja tuhota Hamasin johtajat.

On surullista, että länsimaiden mediat eivät anna selkeää eivätkä

todenmukaista kuvaa Israelista, vaan media antaa Israelista usein kuvan Lähi-idän kolonialistisena sortajana. Vielä traagisempaa on, että useimmat ihmiset eivät tunne tämän alueen historiaa, kulttuuria eivätkä käynnissä olevan konfliktin luonnetta.

▼ Lähi-idän poliittinen kartta.

Lännen näkemys Lähi-idän todellisuudesta

Vakavien ongelmien juurisyys on siinä, että Lähi-itää arvioidaan länsimaisen ajattelutavan mukaan. Lähi-idässä ihmisillä on erilaiset arvot ja periaatteet, jotka ovat heidän monenlaisten kulttuuriensa ja elämäntapojensa perusta. Lähi-itä ei ole eikä tule koskaan olemaan Länsi!

Niiden länsimaisten naiivius, jotka uskovat erityisesti sananvapauteen, elämän pyhyyteen, miesten ja naisten yhtäläisiin oikeuksiin, jokaisen ihmisen arvokkuuteen jne, voivat helpostikin uskoa, että eräänä päivänä sunnimuslimit ovat ystäviä shiiamuslimien kanssa, että arabit toimivat iloisesti yhteistyössä persialaisten kanssa ja Libyan beduiiniheimot istuvat nuotion äärellä ja laulavat riemulauluja yhdessä jemeniläisten heimojen ja egyptiläisten koptikristittyjen kanssa. Tällaisella uskomuksella ei ole mitään tekemistä todellisuuden kanssa, vaan se osoittaa suurta tyhmyyttä.

Useimmat eurooppalaiset ja amerikkalaiset ajattelevat, että Israelin ja palestiinalaisten arabien välinen rauha ei ole vain mahdollinen, vaan että sen ansiosta kaikki muut alueella olevat ongelmat tulevat helpommin ratkaistaviksi. Mutta 99%:lla Lähi-idän riidoista ei ole mitään tekemistä Israelin ja palestiinalaisten välisen konfliktin kanssa! Maailman johtajat kokoontuvat jatkuvasti tarjotakseen länsimaiden ratkaisuja konfliktiin. Nuo ratkaisut eivät vain voi mitenkään toimia Lähi-idässä. Kulttuurit ovat liian erilaiset, ja siksi on löydetävä Lähi-itään sopivat, ei-länsimaiset ratkaisut.

Kun eurooppalaiset ajattelevat Lähi-itää, heidän ajattelunsa pohjautuu yksilön oikeuksia kunnioittavaan ajattelutapaan: he uskovat, että jokainen ihminen voi löytää tavan elää kenen tahansa muun ihmisen kanssa. He ovat oppineet uskomusjärjestelmän, joka kannustaa suvaitsevaisuuteen ja korostaa yhtäläisiä oikeuksia kaikille.

Lähi-idässä ihmiset kuitenkin sotivat toisiaan vastaan valmiina kuolemaan, koska heitä erottavat toisistaan etniset, heimoihin liittyvät ja uskonnolliset eroavaisuudet. He eivät tahdo elää rauhassa toinen mielenlaatuun kuuluu, että "toinen" on aina vihollinen ja hänet on surmattava, koska "hän ei ole yksi meistä, emmekä me, ryhmänä, hy-

CARMEL STREAMS

BRIDGING – EQUIPPING

väksy ketään, joka on erilainen kuin me, koska me emme pidä hänestä. Voimme solmia rauhan tietyksi ajaksi, mutta vain kootaksemme voimia ja etsiäksemme tilaisuutta iskeä uudelleen silloin kun vihollisemme ei odota meidän iskevän." Tämän todellisuuden me näemme tänään Libanonissa ja Syyriassa ja Irakissa ja Jemenissä.

On elintärkeää ymmärtää, että suurin kulttuurinen koodi Lähi-idässä on se, että ihmiset ovat lojalimpia uskonnolleen ja omalle ryhmitykselleen kuin he ovat valtiolle, ja että pitkäaikainen rauha on mahdollista saavuttaa vain, kun yksi kiistan osapuoli onnistuu taivuttamaan toisen osapuolen jättämään sen rauhaan. Rauha on jotain, josta vain voittamaton voi haaveilla.

Mikä on Lähi-itä?

Lähi-itä on Länsi-Aasiassa oleva alue, joka ulottuu Afrikkaan. Se koostuu 17 eri maasta ja sen asukasluku on arviolta yli 411 miljoonaa. Lähi-itä on yhteiskunnallis-poliittisesti hyvin monimutkainen. Useimmilla kansakunnilla ja etnisillä ryhmillä on vielä heimomentaliteetti ja elämäntapa. Israelilainen arabialaisen kirjallisuuden ja tämän hetken arabimaailman poliittisen vuoropuhelun tutkija, tohtori Mordechai Kedar Bar Ilan yliopistosta, opettaa meitä näkemään, mistä Lähi-idässä on kyse:

"Ihmisiä on taipumus ajatella, että Lähi-itä muodostuu 'valtioista' niin kuin Britannia, Ranska, Belgia ja Alankomaat. Tämä on suuri virhe. Arabialainen nationalismi ei ideologiana koskaan onnistunut todella korvaamaan perinteisiä uskollisuuksia, joita Lähi-idässä on: uskollisuus heimolle, etniselle ryhmälle, uskonnolliselle ryhmälle ja lahkolle, joiden mukaan muutoutuu ihmisen identiteettiä. Useimpia Lähi-idän maita hallitsee täysin laiton ja lainvastainen vähemmistö. Esimerkiksi Hashemite Kingdom of

Jordan eli Jordania. Nämä ihmiset eivät ole jordanilaisia: he ovat koitoisin Saudi-Arabiasta (sittemmin Hejazista = Saudi-Arabian länsiosaa), ja britit antoivat heille Transjordanian emiraatin, josta sitten tuli Jordanian kuningaskunta. Mutta kuka ottaa huomioon Jordaniasta kirjoittaessaan, että ainakin Jordanian palestiinalaiset (enemmistö) pitää hallitusta laittomana? Vastaavasti Gaddafi ei edustanut Libyan kansaa (jos sellaista kansaa edes on). Hän edusti omaa pientä, hyvin raakaa heimoaan. Heimon nimi on 'gad-dafi' - Quadhahfa – joka tarkoittaa 'se joka vuodattaa [toisten] verta'.

(Mordechai Kedar, "Why we keep getting the Middle East wrong". Autumn 2014, *Fathom*, accessed 14.6.2024, <https://fathomjournal.org/why-we-keep-getting-the-middle-east-wrong/>)

Aikamoinen asuinpaikka! Kuitenkin Jumala valitsi tämän alueen lunnastussuunnitelmansa keskipisteeksi ja sen johdosta siellä asuvat joutuvat kokemaan jatkuvasti kuohuntaa ja paineita. Itse asiassa Jeesus palaa Lähi-itään ja perustaa Kuningaskuntansa, jossa me olemme mukana ja jossa meillä on oma tehtävämme!

Ottomaanien imperiumi hallitsi satoja vuosia suurta osaa nykyisestä Lähi-idästä. Tämä voimakas imperiumi kukistui, kun ottomaanit taistelivat ensimmäisen maailmansodan häviöjäljellä.

Sodan jälkeen Britannia ja Ranska loivat nykyisen Lähi-idän valtiot siinä tyhjiössä, jonka ottomaanien imperiumin kukistuminen oli jättänyt. Länsi kävi työhön, eikä heillä ollut minkäänlaista käsitystä siitä mahdollisesta vahingosta, mitä he saivat aikaan vetäessään uusia rajalinjoja uusille maille (joissa oli monia erilaisia etnisiä ryhmiä ja heimouskollisuuksia). Irakin, Jordanian, Libanonin, Syyrian ja Turkin rajat ovat pääasiallisesti pysyneet samoina kuin miten britit ja ranskalaiset ne vetivät sata vuotta sitten. Islamien lisäämi-

nen tähän sekoitukseen teki alueesta maailman epävakaimman ja ennalta arvaamattomimman alueen!

Ystävät, me olemme sukupolvi, joka todistaa ennen kokematon kuohunta Lähi-idässä. Meidän, jotka olemme Lännessä, täytyy oppia todella tuntemaan tämä alue. Se vaatii meiltä aikaa ja ponnistelua. Mutta kuinka me voimme rukoilla ymmärryksellä tämän alueen puolesta, jos me emme välitä oppia tuntemaan sen historiaa?

Ymmärrämmekö me todella, mihi Jumala on tuomassa juutalaiset, oman muinaisen kansansa? Onko meillä minkäänlaista käsitystä siitä, mitä he joutuvat kohtaamaan päivittäin? Ymmärrämmekö, että realistinen, alueen kulttuurin mukaan räätälöity ratkaisu konfliktiin näyttää täysin erilaiselta kuin ratkaisu, joka voi toimia Amerikan ja Euroopan kulttuureissa?

Ja voisiko olla niin, että Israelin sotilasoperaatio Hamasia vastaan vie meidät yhä lähemmäksi tulevaa vielä suurempaa konfliktia, jolla on vaikutuksensa juutalaisvaltioon? Minun vastaukseni on – kyllä!

Andrey Teplinsky asuu Haifassa ja palvelee Herraa messinaanisessa seurakunnassa Karmel-vuoren huipulla. Hän on perustanut Carmel Streams -nimisen palvelutyön, joka järjestää seminaareja ja konferensseja sekä opinto- ja esirikousmatkoja Israelissa. Andrey on naimisissa ja hänellä on kolme lasta.

MIES – oletko valmis?

Keijo Niskala

On monia tilanteita elämässä, joissa on tilaisuuden tullen oltava valmis. Niitä on opintoasioissa, työpaikan haussa, jopa asumiseen ja avioliittoonkin liittyvissä ratkaisuissa. Myös Raamattu puhuu erilaisista valmiuksista.

Yksi sellainen, on Jeesuksen takaisintulo siinä muodossa, kun Hän puhuu ylöstempauksesta, jolloin Hän hakee Häneen uskovan kansanosan kaikista kielistä, sukukunnista ja heimoista maailmanlaajuisesti Jumalan tykö taivaaseen. Ilmestyskirjan luvussa 3, jae 11 on lyhyt ja selkeä ilmaisu tästä tapahtumasta: ”Minä tulen pian; pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi sinun kruunuasi”.

Vaikka et uskoisikaan tällaiseen Jeesukseen uskovien ylöstempaukseen, josta Jeesus itse maanpäällisen aikakautensa jaksolla monesti puhui, ja koko Raamatun läpi siitä kirjoitetaan kuin punaisena lankana, meidän on silmännähdä ja ymmärryksellä uskottava kuitenkin siihen, että matkamme täällä ajassa voi päättyä hyvinkin yllättävällä tavalla onnettomuuden, sairauden tai meille annettujen ja säädettyjen elinpäiviemme määrän täyttymisen vuoksi. Nuo tilanteet voivat tulla hyvinkin yllättävästi, kuten vironkielinen käännös asian ilmaisee, ”nobedasti”. Aivan kuten mekin ymmärrämme mitä merkitsee, kun jokin asia tapahtuu nopeasti – yleensä se on samaa kun arvaamattomasti, yllättäen ja tapah-tuma on pikainen.

Jos tuolla tapahtuman hetkellä

on järjestämättömiä asioita ihmisten kesken ja väleillämme, niin ne jäävät sellaiseksi. Samoin on kun päiviemme täysi luku täyttyy, jos välimme Jumalan kirjojen sivuilla ei ole kunnossa, tilanne on kuin pyhäkoulussa oppimani ”Tilinpäivä” -nimisen lasten laulun sanoissa: ”taivaaseen et päästä voi.” Miksi ei voi? Elleivät synnit ole sovintoveren puhdistamia.

Meille miehille puhe ja puhuminen Jeesuksesta on jotenkin arempi asia kuin naisille. Miehen, kun oman luulonsa perusteella tulisi olla jotenkin kylmä, kova ja tunteeton. Muuten ei ole mies!

Miksi mies ei voisi ristiä kätensä ja sanoa: ”Jeesus auta – minä tarvitsen Sinua!”

Muista, että elämä on lyhyt, joskus hyvinkin yllättävä, ja lähtö ajasta voi tulla – ja tuleekin usein arvaamattomasti.

Pitäkö miehestä jäädä välttämättä jälkeensä jääneille muisto, että hän, lähtijä, isä, aviopuoliso, veli – hän ei tarvinnut toisten apua – eikä etenkään Jeesusta! Tuen, turvan ja tulevaisuuden antajaa.

Sinä – tosimities – ”Pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi sinun kruunuasi”!

Rautialan Wanha Pappila

RKY/RHS:n juhlatila • osoite: Rautiala 17, 37470 Vesilahti

Rautialassa järjestettäväksi soveltuvat erikokoiset tilaisuudet esimerkiksi:

- merkkipäiväjuhlat
- häät, muistotilaisuudet, rippijuhlat, sukujuhlat
- tapahtumapäivät, teemapäivät, kokoukset
- koulutus- ja virkistyspäivät, harrastetilaisuudet

Vuokrattavat tilat:

- Päärakennus, jossa pääsali ja yläsali sekä laitoskeittiö
- Piharakennus ”Eerola”, missä voidaan pitää suuremman tilaisuudet
- Majoitusrakennukset, joissa vaatimaton maatilamajoitus voidaan järjestää n. 30 hengelle
- Saunat ja uimalaituri, vene
- Pihapiiriin mahtuu juhlatiltaa
- Autopaikat parkkialueella

Räätälöimme tilaisuudet tilaajan tarpeiden mukaan. Tervetuloa viihtymään!

Rautiala on luonnonkauniissa maaseutumaisessa perinnemaisemassa sijaitseva juhlatila, jonka Rautatieläisten Kristillinen Yhdistys (RKY/RHS) ry on omistanut vuodesta 1962.

Tiedustelut ja tilavaraukset:

Tuulia Passila
tuuliaep@gmail.com
+358 505 759 288

HARVESTERIT TOSIMIEHILLE

KETOFORST XTREME V2

360°-rotaattorilla!

**KETO FORST W,
XTREME V2 ja ECO**

Ensiharvennukseen ja energiapuun tekoon.

www.kone-ketonen.fi

Kone-Ketonen Oy
puh. 020 734 4640
keto-harvesters@kone-ketonen.fi

Raamatun Jumala tekee salaista työtään monelle tasolla, niin maantieteellisesti eri maanosissa kuin myös Hänen puoleensa kääntyneiden ihmisten keskuudessa. Taivaalliset valmistelut ovat kansakunnissa käynnissä, yksittäisiä sydänten maaperiä valmistellaan särmikkäiden kivien hionnan avulla.

Nähdessämme maailmanlaajuisesti merkittäviä haastekuvia samalla me yksilöinä olemme Jumalan koetusten ahjossa. Monet geopolittiset koetelemukset ovat todellisia, yhtä lailla kukin uskova omalla paikallaan mittalee saamansa sisäisen näyn olotilaa. Maailmallisesti punaisia rajalinjojen ylityksiä pelätään, mutta Jumalan maailmassa hengellisten porttien aukeaminen on odottavan turvallista.

Jumalan aikataulu on ylikuunnollinen

Lähestymme aikaa, josta Danielin kirjan 4. luvussa kerrotaan. Messiaan maanpäällisen takaisintulon aikoihin maailmassa hallitsee neljä maailmanvaltaa. Näille mahdeille Jeesus Messiaalla on Danielin kirjan mukaan oma päätösunntelmansa. Jumalan suunnitelma tässä yhteydessä on tuoda koko Israelin kansa maahansa, eikä pelkästään sellaisia, jotka tietävät olevansa juutalaisia.

Vähitellen Jumalan herättämä tiedostus kasvaa, Jumala lähestyy ”omiaan” kaikissa maissa, jonne hän aikanaan on heidät hajottanut (Itä-Eurooppa, Länsi-Eurooppa, Amerikan manner, Aasia, Afrikka). Liikumme kohti Jumalan suunnitelman loppuajakautta, omaisuuskan- san ennakkoiduissa kehityksessä.

Salaisella tavalla Jumala myös herättää ”toista omaansa”, maailmanlaajuisia kansakuntien uskovien joukkoa. Tämän herätelyn yhtenä osana on yhteyden ja yhteistyön sil- lan rakennus, Israelin maassa olevi-

© Stephen O'Donnell/Unsplash

en Jeesukseen uskovien ja Messiaan maailmanlaajuisen ruumiin välillä. Kyseessä on merkittävä portin avaamisen prosessi, jota Jumala haluaa tapahtuvan. Tästä kertoo selväsanaisesti efesolaiskirjeen 2. luvun ”yksi uusi ihminen” -näky.

Sinivalkoisten liput – kansojen yhteysportti

Suomessa on vuosikymmeniä vaikuttanut lukuisa joukko Raamatun sanoman ymmärtäviä ihmisiä, joille ns. Israel-työn merkitys on siunaava asia. Jumala Raamatun alkulehdillä kertoo tästä siunauksen merkittävydestä (1. Moos. 12. luku), ja hyvä niin, että olemme olleet siinä

osaltamme mukana. On kuitenkin näköpiirissä tekijöitä, joita Jumala on esiin nostamassa porttien avautumisen laajentumisessa. Yhä enenevässä määrin maassamme on yksilöuskovia sitoutumassa yhteyden vaalimisen ja yhteistyön laajenemisen mahdollisuuksiin. Öljypuun oksien (juutalaiset ja pakanat) kanssakäyminen on jo vuosia ollut eri kristillisten järjestöjen mahdollistamaa, mm. messiaanisten juutalaisten sekä arabikristittyjen Raamatun opettajien vierailut Lähi-idän keskiöstä maamme seurakuntiin ovat olleet säännöllisiä tapahtumia. Opetuksellisesti on tarjottu Raamatun sanoman sisältöä, kuitenkin Israelissakin on jo pitem-

män aikaa odotettu lähempää arjen kanssakäymisen askeleita. Suomalaisellakin on ollut tällaisia mietteitä; kuinka Jumala aukaisisi enemmän portteja – mitä, miten ja milloin? Jumalan portit avautuvat Hänen ajallaan.

Pohjois-Suomen portti

Reilu 10 vuotta sitten Oulun alueelta suuntautui aktioita Israeliin rukoushaasteena säännöllisen yhteistyön ja tukemisen löytäminen Israeliin messiaaniseen liikkeeseen. Muutama vuosi tästä ja Jumalan portti liikahti raolleen. Vuonna 2017 Haifan Karmel -vuoren seurakunnasta vanhemmistoveli Andrey

Teplinsky aloitti Suomi-vierailut, hän oli saanut vahvan Suomi-näyn. Lahden helluntaiseurakunnassa tammikuussa 2019 järjestettiin viikonloppu seminaari, jonne FIDA kutsui Teplinsky'n pääopetusvastuuseen. Opiskelijat olivat Lähi-idästä maahamme tulleita arabeja (islamista kristinuskoon kääntyneitä). Sain tällöin viedä Oulusta osallistujia, ja samalla oli mahdollisuus lähemmin tutustua Teplinskyyn. Esitun kutsun tulla Ouluun ja hän tuli huhtikuussa 2019. Sen jälkeen hän on useamman kerran vierailut Pohjois-Suomessa.

Touko-kesäkuussa 2024 toteutui hänen viimeisin Pohjois-Suomen vierailu. Neljässä tilaisuudessa, eri seurakunnissa, osallistujat saivat uusia Lähi-idän historiaan liittyviä näkökulmia (tässä lehdessä niistä kerrotaan Sana Karmel-vuorelta artikkelissa), toki samalla myös täsmätietoa millaisessa todellisuudessa israelilaiset elävät Hamas ja Hizbollah terroristijärjestöjen väkivallan alla näinä päivinä. Pohjoissuomalaiset saivat yhä vahvemman syyn seisoa uskonveljien ja -sarten rinnalla.

Yksilöuskovilla (niin Suomessa kuin Israelissa) on ollut merkittävä rooli yhteyden rakentumisen prosessissa. Saadaksemme seurakunnat laajemmin mukaan, niin se tarkoittaa näyn ja innostuksen laajentumista itse seurakuntien vastuunkantajien keskuuteen. Niin pastoreiden kuin vanhimmiston osuus tässä on olen- nainen. Alkukesän 2024 Oulun alueen vierailun yhteydessä koimme tässä asiassa rukousvastauksen. Oulun Vapaaseurakunnan torstai- illan tilaisuuden jälkeen seurakun- nan pastori kysyi kahvipöydässä vierailijalta: ”voisitko tulla meidän seurakunnan viikon päättilaisuuteen (su-aamutilaisuus), jossa suurin osa seurakuntalaisista käy?” Vastaus oli ”kyllä kiitos” ja näin liikahti portissa yksi sarana lisää. Askel paikalliseurakunnan sitoutumisessa oli kyseisen pastorin kautta tullut oma aloite. Seuraava Pohjois-Suomen vierailun ajankohta onkin jo kalenteroitu. Jumala vastaa ajallaan ja tavallaan.

Israel ja profetaalisen portin siunaus

Raamatusta on selkeä viesti rakentaa yhteistyön silta, avata portteja yhä laajemmalle. Israelin maan ja siellä vaikuttavan kansan merkitys koko maailmalle on syytä ymmärtää oikein. Ei katsomalla Israelia ylöspäin vaan samalta tasolta, jossa mekin

elämme. Harjoittamalla vuoropuhelua ja kuuntelemalla mitä heille on ”paavalimaisesti on uskottu” (Room. 3:2 ...heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut) sekä edesauttaa käytännön toimin toinen toisiamme. Viime vuosina on avautunut vapaaehtoisu- työn portteja. Omalla kohdalla ho- lokaustista selvinneiden vanhusten auttaminen (ICEJ:n Suomen osasto kautta) Haifassa syksyllä 2017 ja Kehilat HaCarmel seurakunnan keskuudessa arjessa eläminen syksyllä 2022, näissä pari hyvää esimerkkiä. Kehilat HaCarmel -seurakunnan kansainvälinen työnäky on merkit- tävä. Seurakunnan perustajien, David Davis (kuollut v. 2017) ja Peter Tsukahira, alkuperäinen näky ”yksi uusi ihminen” on laajentunut Israelin maan sisältä kansainväliseksi, ja tässä saamme Pohjois-Suomen osalta olla mukana. Unohtamatta toki Savon seutua (Varkaus, Leppävirta, Suonenjoki, Kuopio) ja maassamme monien tuntemaa Pohjanmaan Kokkolan seutua (Bible Belt), joissa samansuuntaisia portin saranan ääniä on jo kuulunut.

Jumala avaa rukouksen ja sitoutumisen avulla portit. Tutki ja rukoile, mitä Hän sinulle puhuu. Vietä aikaa Hänen seurassaan, ole aktiivinen sillä osa-alueella, jonka koet itsellesi annetuksi. On syytä pitää mielessä historiassa tapahtuneet seurakunnan laiminlyönnit Israelia kohtaan. Tänä päivänä on syytä korjata väärit asenteet, on hyvä seisoa muurinaukossa ja siunatun portin läheisyydessä.

”Näin sanoo Herra, joka on pannut auringon valaisemaan päivää, kuun ja tähdet lakiensa mukaan valaisemaan yötä, hän joka liikuttaa meren, niin että sen aallot pauhaavat – Herra Sebaot on hänen nimensä. Jos väistyvät nämä lait minun kasvojeni edestä, silloin myös lakkaavat Israelin jälkeläiset olemasta kansa minun kasvojeni edessä ainiaan. Näin sanoo Herra: Jos voidaan mitata taivaat ja tutkia maan perustukset albaalla, silloin vasta minä hylkään Israelin jälkeläiset kaikki, kaiken sen tähden, mitä he ovat tehneet, sanoo Herra.” JER. 31:35-37

”Eikä sen portteja suljeta päivällä, ja yötä siellä ei ole, ja sinne viedään kansojen kunnia ja kalleudet. Eikä sinne ole pääsevä mitään epäpyhää eikä ketään kaubistusten tekijää eikä valbettelijaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämän kirjaan.” ILM. 21:25-27

NIIN KUIN YLEISHAPPO

Evoluutio-opetus horjuttaa Raamatun arvovaltaa ja toimii näin kuin yleishappona, joka syövyttää useimpien kristittyjen uskoa. Luottamuksen puute Raamattuun on kristittyjen nuorten kaikkein yleisimmän mainitse- ma syy uskosta luopumiseen.

Vastaavasti useimmat eivät ole koskaan kuulleet siitä nykyaikana saatavilla olevasta valtavasta määrästä todisteita, jotka tukevat Raamatun ilmoitusta luomisesta. Luominen-tiedelehti voi auttaa juuri tässä. Se on kuin vahva suoja-aine, joka kumoaa ja estää evoluution syövyttävän vaikutuksen jatkossakin.

Sen upeasti kuvitettut, värikkäät sivut tekevät siitä julkaisun, jota ihmiset haluavat lukea. Onko Sinun tuttavapiirissäsi nuoria, joiden usko on evoluuti- on vuoksi koetuksella? Ostaisitko heille lahjaksi palan Totuutta? Tilaukset: kauppa.luominen.fi

Maailmassa vielä yli 7000 saavuttamatonta kansanryhmää!

GNN
Good News Networking
Hyvien Uutisten Verkosto

”Jotta he saisivat kuulla!”

www.gnn.fi

e-MOSAIKKI
ELÄMÄN VERKOSTO

Mies! Tervetuloa sunnuntaisin klo 20.00 keskustelemaan zoomin välityksellä.

Katso linkki etusivulta: www.e-mosaiikki.fi

Tämä tästä ny vielä puuttuukin...

Jussi Kosola

Otsikon mukaasesti alootan vanhalla vitsillä, kun tenava oli mennä naapurihin ja palatessansa kotia vanhemmat olivat tyytynnehet, että mitä sä ny sinne naapurihin tukit kyläilemähän, mahtaavakko eres tykätä visiitistäs? Vastaukseksi tenava kuittas, että kyllä ne tykkäs: Sanoovat ku mä menin, että ”tämä tästä ny vielä puuttuukin”.

Otsikon mukaasesti sitte silta rankempahan juttuhun, onneksi istuun, ku aukaasin Ilkka-Pohojalaasen 6.8. ilmestynehen eka-aukiaman: Helesingin yliopiston taloustieteitten professori suasittaa säästöjä eläkejärjestelmähän. Kertomuksensa etenöö, että sosiaaliturvasta on leikattu aika kovasti, mutta eläkkehet on jätetty ulukopuualle, ja väittää, että se ei oo kovin loogista!!!

Tämä tästä ny vielä puuttuukin!!!

Olis mielenkiintoosta kuulla/lukia minkähänlaasia leikkauksia arvon professori ny ajaa takaa? Toivottavasti ei ainakaan niiren ikääntynehen, maamme jälleenrakentajien piänellä eläkkehellä kituuttavien vyätä mee kiristämähän. Tämä mainittemani ikäluokka kun on nähäny pula-ajan ja tottunehet säästämähän siitä vähästänsä, kiärrättämähän likipitään kaiken, roskiksehen ja kompostihin menöö vähänlaasesti matskua, ja ikävä kyllä monille on tullu tutuksi heirän esittämänsä lauset: Kumpaa ostaas/ei ostaasi; lääkkeetä vai ruakaa? Molempihin ei yksinkertaasesti oo näillä piäntä eläkettänsä saavilla enää varaa!!!Kotona asumista maharollisimman pitkähän ”tuetahan” mm. kotisairaanhoidon turvin ja joka käynnistä eläkeläänen maksaa, voinnistansa riippuen käyntiä voi olla usiampikin päiväs. Laitoshoito/hoivakorit sitte ovat oma lukunsa. Siälä ku laskutetahan asukasta esim. vessapaperirullan vaihrosta alakaen ja pyykit tuloovat juluman kallihiiksi pesettä. Näiren esimerkkien myätä vois toreta, ettei oo rakettitiärettä. Ojalan laskuoppia soveltaan, vaikka suppian kurssin käynehenä, voi laskia, mitä jää tilille, kun näistä kertyy melekoonen menoerä per kuukausi. Toivon totisesti, ettei taloustieteitten professori maalita kyseestä eläkelääsryhymää, vaan suuntaa näkemyksensä kohteeksi suurempituloosten eläkeläesten kohoralle.

Onhan olemas sanonta/määritelmä: Yhteeskunnan; valtion sivistystasua mitatahan sillä, kuinka se kohteloo heikoommas asemas olevia.

Merkityksellinen asia on monien kohoralla tullu avuksi, kun kristilliset seurakunnat ylläpitäävät riakonityämuatua Jeesuksen opetuksehen ja esimerkkihin perustuen, lähimmäesenrakkautehen jo alakuseurakunnasta asti vakiintunutta tapaa pitää hualta vähösaasista. Eihän se toki mikään ”runsaurensarvi”oo, ku monet seurakunnat kamppaalloo talousvaikeuksis, mutta jonkullaanen auttava käsi siälä ojentuu aharinkohon joutunehille, joita täskin maas piisaa. Seurakuntien ensisijaanen tehtävähän toki on Jeesuksen lähetyksäskyn myätä sialujen pelastus, ohojata väkiä pelastuksen tiälä ja on olemas vaan yks nimi, johona meirän iankaikkisuussialumma pääsöö taivahasehen, elikkä pelastuu ja nimihän on Jeesus Kristus, Jumalan lihaksi tullu ainosyntynen Poika.

Jeesus teki rankan keikan maanpäälle, ei omistanu muuta ku verhat päällänsä, ja karahutteli aasilla, joka sekin oli liisinkinä, ja hän päätyy tekemähän stuntin meirän jokahitten pualesta kantaen syntitaakkamma tuskallisella ristinkualemalla, kolomantena päivänä nousi kuallehista ja ilmestyy monille, lähti taivahasehen ja kerran, ei yllättäisi vaikka piankin, tuloo takaasi.

Meirän vajavaasten ihmisten tiätämys ei riitä kumminkaan tarkkahan määrittelemähän sitä ajankohtaa, Jumala sen yksin tiätää, mutta tärkein on ottaa uskos vastahan Hänet henkilökohtaasena Vapahtajana, eikä se oo rakettitiärettä eikä vaari teologian opintoja: kun vaan uskoo ja suullansa tunnustaa Jeesuksen Kristuksen Herrana ja Vapahtajana.

Pohojammaan kautta...

Tyylikästä kyytiä

Kimmo Janas

Hotelli Savoy Palace kuskaa asiakkaitaan Madeiralla tarvittaessa hieman tyylikkäämmällä menopelillä.

Vuoden 2010 mallia oleva Rolls-Royce Phantom ei tietenkään liikaikaa aivan yhtä herkästi kuin tavallinen taksi, mutta jos asiakkaalla on tarve vaikka siirtyä hieman näyttävämmiin kokkeille kaupungin sydämeen – ja toisaalta hänellä on jonkin verran ylimääräistä matkakassaan, hotellista löytyy kyllä apua.

Mutaisilla töppösillä ei tietenkään kannata pyrkiä Rolssin sisään...

▼ Kaikki on aitoa, niin puukoristeet kuin istuinten nahkakin. Kyllä kelpaa kuskina olla.

◀ Jos sattuu satamaan, takaoven sisältä löytyy kätevästi sateenvarjo.

▼ Takana on tilat kahdelle matkustajalle varsinaisissa lepotuoleissa.

▲ Konepellin alla mylvii 6,75 -litrainen V12, kulutuslukemia ei kannata edes kysellä...

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset teollisuudesta hautajaisiin) yli 30v kokemuksella.

1 KASSATALON kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOOTO.FI

Ilta lähimmäiselle

keskiviikkona 25.9.2024
klo 18 Messukylän kirkossa

Mukana:
Jari Kuusi, runomies Reijo Vähälä,
Juhani Haapoja sekä
Sky Missiosta likka Löytty

Musiikista vastaa lauluryhmä
Uskonveljet, johtajana
Jarmo Ojanperä

Kolehti Romanian lapsiperheille
SkyMissio ry:n kautta. skymissio.com

TAMPEREEN
MESSUKYLÄN
SEURAKUNTA

Raimo Peräkylä Oy
MAARAKENNUKSEN LAADUNVALVONTA & TESTAUS
raimoperakylaoy.fi

Pekka Tuomikoski
Ukrainan historia kolmessa vartissa –
tärkeimpiä merkkipaaluja
Aviador, 2024

KOLMEN VARTIN HISTORIATUNTI

Liminkalainen tietokirjailija ja toimittaja Pekka Tuomikosken uusin teos tarjoaa tiiviin tietopakettin Ukrainan historiaa.

Harvalla valtiolla ja sen ihmisillä on historiallisena taakkanaan yhtä paljon kärsimystä kuin Ukrainalla ja ukrainalaisilla. Sijainti idän ja lännen välissä on johtanut siihen, että maa on ollut alituisen joko sotimisen kohteena tai sotajoukkojen läpikulkureittinä.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on herättänyt laajan kiinnostuksen Ukrainan historiaan, kieleen ja kulttuuriin. Kiihkeässä uutisvirrassa on tarpeen ymmärtää historialliset tosiasiat, jotka ovat tässä ajankohtaisessa teoksessa esitettyinä tiiviissä ja samalla syvässä muodossa.

Kirja alkaa otteella Vladimir Putinin 21.2.2022 pitämästä puheesta: ”Nykyinen Ukraina on täysin ja kokonaan Venäjän luoma. Tarkemmin sanoen bolsevistinen, kommunistinen Venäjä loi sen. Lenin ja hänen toverinsa tekivät sen kaiken lisäksi tavalla, joka oli erittäin töykeä Venäjää itseään kohtaan: erottamalla ja riistämällä siltä osia sen historiallisista alueista.” Aika paksua historian vääristelyä, kun muistaa, että Ukrainan pääkaupunki Kiova on vanhempi kuin esimerkiksi Moskova, ja tästä syystä venäläinen kulttuuri on paljosta velkaa Ukrainalle.

Pekka Tuomikoski (s. 1975) on erikoistunut historian ja kansanperinteen popularisointiin sekä yhteiskunnallisiin artikkeleihin. ”Ukrainan historia kolmessa vartissa” on erinomainen näyte Tuomikosken kyvystä selittää historiaa kansantajuisesti – eikä suinkaan kuivasti vaan todella mielenkiintoisesti ja mukaansa tempaavasti.

Itselleni paljastui kirjasta uutta mielenkiintoista tietoa esimerkiksi Ukrainan varhaisemmasta historiasta, Kiovan Rusista (882-1240). Viikinkeihin lukeutuvat varjat perustivat Kiovan Rusin varhaisen valtion ja nostivat sen suureen mahtiin.

Ehdottomasta lukemisen arvoinen teos – varsinkin jos mieltä ymmärtää Venäjän hyökkäyssotaa yhtään paremmin.

KEPEÄ SUKELLUS KRISTINUSKON

Mitä eroa on rukouksella ja manifestoinnilla? Mikä on kristityn supervoima? Miten ja miksi tehdään ristinmerkki? Heilastellaanko heluntaina Pyhän Hengen kanssa?

Luterilaisessa perinteessä on alusta asti kirjoitettu katekismuksia eli kristillisen opin yleistajuisia tiivistelmiä. Haaga-Helian ammattikorkeakoulussa oppilaitospastorina työskentelevän Marjut Mularin ”Usko tai älä. Mitä kristinuskosta kannattaa tietää ja miksi” liittyy tähän jatkumoon ja avaa lukijalle yleistajuisesti, mistä luterilaisessa kristinuskossa on kyse.

Marjut Mulari
Usko tai älä –
Mitä kristinuskosta kannattaa tietää
ja miksi
Kirjapaja, 2024

Kirjassa käydään läpi ne kristinuskon keskeiset asiat, jotka jokaisen kannattaisi tietää, oli sitten kyse kristinopista, elämästä tai kirkosta.

Kirjan mukaan kristityn elämän lähtöpiste on kasteessa, jota verrataan eräänlaiseen armon kestotilaukseen. Konfirmaatiossa tilaus siirretään vanhemmilta ja kummeilta kastetun omiin nimiin. Vielä hautajaisissakin nojataan samaan sopimukseen, jonka varassa koko elämä on kuljettu, ja käännetään sen varassa katse kohti tuonpuoleista.

Kirjassa saavat käsittelynsä niin kolminaisuusoppi, ehtoollisen syvemmät merkitykset kuin jumalanpalveluksen erikoiset koukerotkin. Myös Raamattua ja raamattukäsityksiä avataan. Rosoinen, ristiriitainen ja tulkintoille avoin Raamatun tekstikokoelma on lukijalle ja koko kirkolle haastava, mutta myös monimutkaista ja ristiriitaista elämää aidosti kuvaava.

Mularin lennokkaita ilmaisuja ja vertauskuvia vilisevä kieli rikkoo yleistä käsitystä luterilaisuudesta tylsänä ja arkisen harmaana kristillisyytenä.

Marjut Mularin mukaan kristinuskon ydinasia on viime kädessä muotoiltu rakkauden kaksoiskäskyn: Jumala rakastaa ihmistä ja ihmisen tulee rakastaa lähimmäistään. Lähimmäisiä eivät ole vain ystävät, vaan ”lähimmäisyys on jaettava ihmisyttä, joka ylittää kaikki rajat maantieteellisistä ja luokkarajoista kulttuurisiin ja katsomuksellisiin rajoihin.”

Kirja on tiivis tietopaketti, joka sopii sekä yleissivistyksen syventämiseen että hengellisiin pohdintoihin. Mularin kirjan pitäisi kuulua jokaisen jo pidempäänkin uskossa vaeltaneen ihmisen lukemistoon.

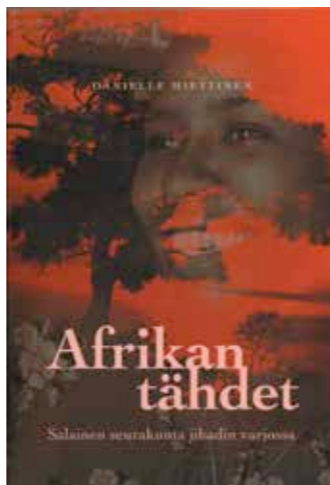
SALAIIN SEURAKUNTIIN TUTUSTUMASSA

Jihadistinen väkivalta on viime vuosina levinnyt voimakkaasti eri puolille Afrikkaa. Suomessa saamme lukea lehdistä vain kaikkein vakavimmista iskuista, mutta valtaosa tuosta varsin kristittyjen kokemasta väkivallasta jää uutismedioiden kiinnostuksen ulkopuolelle.

Mutta samaan aikaan, kun kristittyjen vainot lisääntyvät, kääntyneiden salaisia seurakuntia syntyy kaikkein haastavimpiin paikkoihin.

Marttyyrien Äänen toiminnan johtaja Hannu Lahtinen ja toimittaja Danielle Miettinen tekivät keväällä 2023 tutustumismatkat Keniaan, Etiopiaan ja Nigerialaan kertoakseen suomalaisille näitä afrikkalaisten kristittyjen piiloon jääneitä tarinoita.

– Minulle nämä sisaret ja veljet ovat Afrikan tähtiä, kertoo Lahtinen matkalta syntyneen kirjan esipuheessa. – Kristuksen maailmanlaajuinen seurakunta on yksi ruumis. Kun yksi jäsen kärsii, muut kärsivät sen kanssa. Rukoukseni on, että tämä kirja kutsuu meitä itkemään ja iloittamaan Afrikan veljien ja sarten rinnalla.

Danielle Miettinen
Afrikan tähdet
Salainen seurakunta jhadin varjossa
Marttyyrien Ääni, 2024

Yhdysvaltain hallituksen rahoittama tutkimuskeskus Africa Center for Strategic Studies on laskenut, että islamististen ryhmien väkivalta on kaksinkertaistunut kolmessa vuodessa, vuonna 2022 iskuja kirjattiin peräti 6255. Samaan aikaan esimerkiksi Keniassa evankelisten kristittyjen määrä kasvaa vauhdilla, ja nykyisin heitä on jo lähes kolmanneen maan väestöstä.

Yllättävän monen afrikkalaisen uskoontulon liittyy öinen kohtaaminen valkopukuisen miehen kans-

sa, joka kertoo olevansa tie, totuus ja elämä...

Suomalaista näkökulmaa avaavat kirjassa radikalisoituneiden miesten parissa työskentelevä vankilapappi Jukka Vänskä, Lähi-idän tutkimuksen professori Hannu Juusola, viestinnän professori Johanna Sumiala ja uskontoryhmien välistä rauhaa rakentava suurlähettiläs Leena Pylvänäinen.

Afrikan tähdet -kirja voisi olla kuivahko luettelo väkivallan uhreista ja näiden auttajistaan, mutta Danielle Miettinen on saanut paikoin varsin järkyttäväänkin tekstiin eloa ja tunnetta. Hän ei vain toista haastateltujen kommentteja vaan maalaillee sanansa siveltemällä lukijan eteen näkyviä niin haastattelulanteista kuin matkan varrelle sattuneista kohtaamisista.

Lopputuloksena kiehtova matkakertomus, joka pitää otteensa viimeiselle sivulle asti.

EVANKELISTAN MATKASSA

Pitkän päivätyön Sanan julistajana tehnyt kirjailija, evankelista Turkka Aaltonen avaa omia kokemuksiaan ja pohtii samalla niin evankelistan kutsua kuin elämänsäkin uudessa kirjassaan ”Minäkö evankelista”.

Aaltonen on jakanut kirjansa osiin, joissa käy läpi, miten hänestä tuli evankelista, evankelistan toimintaa, sanomaa, kompastuksia, haasteita ja ystäviä. Osat menevät paikoitellen päällekkäin, josta joh-

Turkka Aaltonen
Minäkö evankelista
Herätysseura, 2024

tuu joidenkin asioiden toisto. Mutta eikö sitä sanota, että kertaus on opintojen äiti.

Kirjan alussa Turkka Aaltonen muistelee nuoruuttaan 1970-luvulla, jolloin hän opiskeli Helsingissä Hotelli- ja ravintolakoulu Perhossa. Vaikka hän oli jo 22-vuotias, hän ei muista koskaan nähneensä ainoatakaan uskovaista nuorta, kunnes kohtasi ravintolaan jonottaessaan joukon nuoria, jotka kutsuivat teetupailtaan. Kutsu ei saanut vastakaikua sillä kertaakaan, mutta seuraavana yönä nuoret sekä näiden ilo ja onnellisuus palasivat hänen mieleensä. Eikä kauaa, kun Jumala herätti hänet aamuöllä ja kehotti nousemaan ylös. Kuukauden verran Aaltonen kuuli päivin ja öin Jumalan äänen kutsua, mutta pakeni, kunnes eräänä yönä koki syntyneensä uudelleen ylhäältä.

Edessä oli monista vanhoista tavoista luopuminen ja uuden suunnan etsimistä. Kun Aaltonen todisti ystävilleen Jeesuksen tulleen hänen elämäänsä, lähes kaikki ottivat etäisyyttä, ettei ”tauti vaan tartu”.

Turkka Aaltonen toteaa kirjassaan, ettei hänellä ollut edellytyksiä evankelistaksi, eikä hän ollut syntynyt sellaiseksi. Mutta Jumalalla oli muita suunnitelmia hänen varalleen... Jumala kutsuu evankelistan, evankelista kutsuu ihmisiä Jumalan luo.

Keväällä 1979 Aaltonen aloitti työt Suomen Kristillisen Työväen Liiton kenttäsihteerinä, jonka jälkeen on ollut matkustamista kymmeniätuhansia kilometrejä ympäri Suomea ja myös ulkomailla. Parhaana vuonna 1990-luvulla hän piti yli 360 puhetta vuodessa. Aaltonen myöntää vuosien menon kuluttavan myös evankelistaa, eikä aina ole mukava lähteä tienpäälle.

– Mutta jokin sisimmän paine laittaa evankelistan liikkeelle, jokin selittämätön tahdon vaikutus kehoittaa tälle tielle, hän toteaa.

Turkka Aaltonen muistelee, kuinka yhdessä vaiheessa herätyskristillisyyttä oli halveksittu ja jatkuvan arvostelun kohteena. Se edusti pientä vähemmistöä, ja sen suosijat olivat aina huonossa huudossa.

– Muotojumalaisuus eli suurta renessanssia, ja se saarnasi kaikin käytettävissä olevin keinoin, ettei ihmisen tarvitse tehdä parannusta eikä muuttua, vaan kaikki kelpaavat sellaisenaan Jumalalle ilman Jeesusta.

Hän myös kritisoi, ettei synnistä puhuta tämän päivän kirkossa. Maailma ei tunne syntiä, eivätkä kristitytkään kärsi siitä. Synnistä puhutaan hänen mukaansa korkeintaan vain kevyesti huumorilla, ja käsitys Jumalasta on ohentunut. Tilalle on tullut kaikkivoiva ihmisyys, joka kykenee tahdolla ja älyllään ratkaisemaan ongelmat ja rakentamaan hyvinvointia joka lähtöön.

– Kun kristillinen seurakunta kadottaa julistuksestaan synnin, se on kuoleman tiellä. Sillä eihän armolla ole mitään tilausta, kun ihmiset pärjäävät muutenkin, Aaltonen ihmettelee ja muistuttaa, että synti tuo mukanaan syyllisyyden, joka roikottaa sielua odottamaan viimeistä iskuja.

– Tämän tietoisuuden ymmärtäminen on viisautta ja siihen Herra lähettää palvelijansa julistamaan evankeliumia, etteivät ihmiset hukuisi syntehinsä ikuisesti.

Kirjan lopussa Turkka Aaltonen muistuttaa evankelistan tarpeellisuuden olevan usein tämän tuottavuudessa – jos ei tuota mitään, on lähes hyödytön.

– Siksi hänen arvonsa onkin edelleen kutsujassa, Jeesuksessa. Jumalan uskollisuus on muuttumaton, ikuisen on Hänen sanansakin. Mutta eräänä päivänä evankelista on tullut maaliin, Jeesus on noutanut hänet kotiinsa, Aaltonen päättää kirjansa, joka on varsin mielenkiintoista ja koskettavaa luettavaa.

Kimmo Janas

E-S Tuomikoski Oy
Suurikyläntie 151 • 07820 Porlammi
0500 – 711 199

Toimiala: Maantiekuljetukset

Otan pienet päikkärit, ennen kuin jatkan Tosimies -lehden lukemista...

Tilaa oma lehtesi netissä
www.tosimies-lehti.fi

Albanian avautuminen – lähetyshistorian suurimpia ihmeitä

1990-luvun alussa Albania oli kaaoksessa ja sekasorrossa. Ihmiset pyrkivät pois maasta. Durresin satamassa 7. elokuuta 1991 noin 20 000 ihmistä ahtautui paniikissa Vlora- nimiseen kaupapaivaan. Koneviasta kärsivä alus pakotettiin lähtemään Italian Bariin.

Väestöllä oli vähän tai ei lankaan tietoa lännestä. Siirtymä kohti tunteimatonta alkoi. Prosessi toi mukanaan hyvää ja huonoa. Osa nuorista miehistä muuttui nopeasti. Aikaisemmin he kävelivät edestakaisin suurempien kaupunkien kaduilla

▼ Diktaattori Enver Hoxhan käskystä maahan rakennettiin satoja, ei kokoisia bunkkereita. Nyt ne haittaavat kaupunkisuunnittelua ja maanviljelyä. Niiden siirtäminen pois on kallista ja vaikeaa. Maaseudulla bunkkereista on tehty esimerkiksi varastoja ja kanaloita. Suurimmissa jopa asutaan ja ainakin yhdestä bunkerista on tehty ravintola.

Eero Ketola

Albania oli eräs maailmanhistorian suljetuimmista maista. Albaniaa johtanut Enver Hoxha julisti maan "maailman ensimmäiseksi, ateistiseksi valtioksi". Vainojen päätyttyä maassa oli jäljellä vain muutama, evankelisen seurakunnan jäsen. Maanalaista seurakuntaa ei ollut. Kristillisen lähetyshistorian maan avautuminen oli rukousvastaus ja suuri ihme.

auringonkukan siemeniä pureskellen. Nyt he olivat menestyviä "liikemiehiä". Heidän "vienti- ja tuontiyrittäjänsä" kukoistivat kokaiinin, kannabiksen, varastettujen autojen ja ihmisten salakuljettamisesta. Baareja ja klubeja avattiin kaupunkien lähes jokaiselle kadulle.

Fida internationalin lähetysohjaaja Arto Hämäläinen oli innoittamas-

sa lähetyshistorian maan avautuminen oli rukousvastaus ja suuri ihme.

– Kaikki alkoi neuvottelusta Ruotsissa vuonna 1991. Evankelisten seurakuntien lähetysohjaajat olivat koolla suunnittelemassa avautuneen Albanian työtä. Hollantilainen Gesina Blaauw oli avainhenkilö koko evankelisen työn alkamisessa. Hän järjesti Tiranassa Qemal Stafa-stadionin suuren tilaisuuden. Minulla oli

mahdollisuus käyttää puheenvuoro historiallisessa tilaisuudessa. Syksyllä 1991 Suomesta vieraili Albaniassa ryhmä, jossa oli seitsemän henkilöä. Kerroimme Jeesuksesta Tiranassa kaduilla ja pidimme kokouksen hotellissa, muistelee Arto Hämäläinen.

Työn painopiste Fierin kaupungissa

Albanin työn alkuvuosina suomalaisten työ keskittyi Fierin teollisuuskaupunkiin. Säännöllinen työ Fierissä aloitettiin elokuussa 1992 Marja ja Tauno Toukola saapuessa Albaniassa. He tekivät työtä Albaniassa yhteensä 17 vuotta.

– Tilaisuuksia järjestettiin kaupungin keskustassa sijaitsevassa Nukketeatterissa. Emme aina saaneet avainta ja silloin pidimme tilaisuuden pihalla. Tosinaan kokoonnuimme elokuvateatterissa. Kun sisälle ei päästy niin lauloimme

◀ Panssarivaunu Fierin keskustassa kesällä 1997.

ja julistimme sanaa hotelli Apollonian rappusilla. Fierin "Lajmi i Mire"-seurakunnan perustaminen oli monien lähettiperheiden yhteistyötä. Työ aloitettiin useita kertoja kuin alusta, mutta Jumala antoi kylvetylle Jumalan sanalle kasvun.

Tauno muistelee, että alkuvuosina peruselintarvikkeita oli vaikeaa saada. – Jouduin kiertelemään kadunvarsimyymöissä etsimässä ruokaa ja juomaa. Silloin ei ollut saatavilla juuri muuta kuin leipää ja appelsiineja. Kerran jonotin leipää lähes tunnin ajan. Välillä näin kuinka joku yritti etuilla jonoissa. Silloin alkoi tappelu ja nyrkit heiluivat. Tosinaan jouduimme hakemaan ruokaa Kreikasta asti koska ei edes Tiranasta voinut ostaa kaikkia peruselintarvikkeita. Tiranassa oli silloin vain kaksi huoltoasemaa. Erityisistä virastoista piti hankkia polttoainekupongit dieselin ostoa varten. Teimme työtä alusta lähtien Fierissä. Tieosuudella Tiranasta Fieriin ei voinut ostaa polttoainetta. Toisinaan vuokraisäntämme auttoi meitä polttoainetta saamisessa. Hän imi kaverinsa kanssa kuorma-auton tankista polttoainetta putkella muovikanisteriimme.

Sisällissota 1997

Ihmiset myivät omaisuuttaan ja tallettivat rahansa yhtiöihin, jotka lupasivat suuren korkotuoton. Kaikki oli kuitenkin pyramidihuijausta. Petosta. Kansa raivostui. Armeijan varikoille hyökkäettiin ja ne tyhjennettiin nopeasti aseista ja ammuksista. Jengit ja epämääräiset asemiehet sekoittuivat poliittisiin päämääriin. Aseellinen kansalaistottelemattomuus alkoi.

Poikkeustila julistettiin 3. maaliskuuta. Kaikkia ulkomaalaisia käskettiin poistumaan Albanian eteläosasta, mukaan lukien Fier.

Fierin keskustassa 3000 miestä ampui AK-47 rynnäkkökivääreillä. Kaksi Mig- suihkukonetta jyrisi matalalla kaupungin yläpuolella. Ulkonaliikkumiskielto rajoitti arkea. Sähkö- ja vesikatkor seurasivat toistaan. Pimeillä kaduilla saattoi pudota alas viemärikuiluun. Teräs-

▶ Fier on vanha teollisuuskaupunki.

▶ Stalinin patsasta kuljetetaan pois Tiranasta.

kannet oli varastettu. Peltisten jäteastioiden pyöreät kannet löysivät uusiokäytön. Asukkaat tekivät niistä satelliittiantenneja voidakseen seurata ulkomaisia lähetystyöitä. Fierin poltetun kaupungintalon särkyneistä ikkunoista tuuli lennätti osoittain palaneita dokumentteja, kuitteja ja karttoja pitkin kaupungin katuja.

Ulkomaalaiset evakuoidaan maasta

Pääsin pois puolisoni Tellervon, poi-

◀ Albanian kaaoksen aikana vuonna 1997 siviilit tyhjänsivät armeijan asevarikkoita. Eniten ryöstettiin AK-47 rynnäkkökiväärejä. Asevarastoista ryöstettiin myös vanhempia aseita kuten tämä, ilmeisesti toisen maailmasodan aikana partisaanien saksalaisilta ottama MP-40 konepistooli.

korvetti Sibilla. Pakolaislaiva upposi. Ainakin 84 henkilöä hukkui.

– Odotetaan vielä Eeron soittoa, ajattelivat pojat Fierissä. Soitin puhelua odottavilla pojille Suomesta ja he myöhästyivät laivasta. Jos he olisivat menneet laivaan ainakin osa heistä olisi hukkunut.

Nuoret innostuksella mukana

Suomalaisten rahoittamana vanhoista tehdassoista kunnostettiin Fierin historian ensimmäinen, protestanttinen kirkkorakennus. Vihkiäisjuhla oli keväällä 1999. Kosovon sota alkoi. Juhlan aikana tomahkkristeilyohjauksia lensi kaupungin yli kohti Serbian tai Kosovon kohteita. Ulkomaaiset vieraat kuljettiin poliisisaattueessa Kreikan rajalle ja sieltä Thessalonikin lentokentälle.

Fierin seurakuntaiset auttoivat Kosovosta tulleita pakolaisia 15.4. – 10.7.1999. Yhteensä 3620 henkilöä vastaanotti elintarvikkeita ja hygieniatuotteita.

Koulutusta ja avun tarjoamista

Kehitysaputyö alkoi vuonna 1992 Fieristä. Kaupungin kouluja kunnostettiin. Vuonna 1995 perustettiin Surrelin kylään, lähelle Tiranaa Koulutuskeskus. Myöhemmin seurakuntatyötä, kristillisen kirjallisuuden jakamista, avustus ja koulutusapua laajennettiin useaan kohteeseen.

Fierin seurakunta jatkaa edelleen toimintaansa. Kirkkorakennus on kunnostettu ja palvelee hyvin seurakuntaa. Työ on kokonaan albanialaisten käsissä. Marja ja Tauno Toukola vierailivat Fierissä ja iloitsivat seurakunnan työ jatkuvuudesta. – Työn alkuvaiheissa seurakuntaiset olivat teini-ikäisiä tai nuorempia. Nyt seurakuntaan kuuluu kaiken ikäisiä uskovia, jotka jatkavat suomalaisten lähettien alkamaa työtä.

◀ Kirjoittaja oli puolisonsa kanssa lähetyshistorian maan avautuminen oli rukousvastaus ja suuri ihme.

Vuonna 1901 perustettu Rautatieläisten Kristillinen Yhdistys ry järjesti perinteisen juhannusjuhlan Rautialan Wanhassa pappilassa.

"Hyvä on kiittää Herraa, laulaa ylistystä sinun nimellesi, Korkein. Hyvä on aamulla kertoa armostasi ja illalla uskollisuudestasi." Ps.92:2

Juhannusjuhlan tekstin siivittämänä saavuimme Rautialaan juhannusaaton iltapäivänä. Juhannukseen kuuluvat juhlallinen lipunnosto ja yhteinen ruokailu, jonka jälkeen siirryimme iltajuhlaan Rantasauhalle veden ääreen.

Monipuolisen ohjelman tarjonta oli runsain mitoin Sanaa ja Musiikkia.

Juhannuspäivä (Johannes Kastajan päivä)

Rovasti Esa Lipastin täydellinen sanoma oli Raamatun kehoitus kaikille: "Rakastakaa toisianne!"

Pastori Johanna Rantanen puhui meille juhannustekstistä Luukkaan mukaan Johannes Kastajan syntymästä ja hänen tehtävänsä merkityksestä.

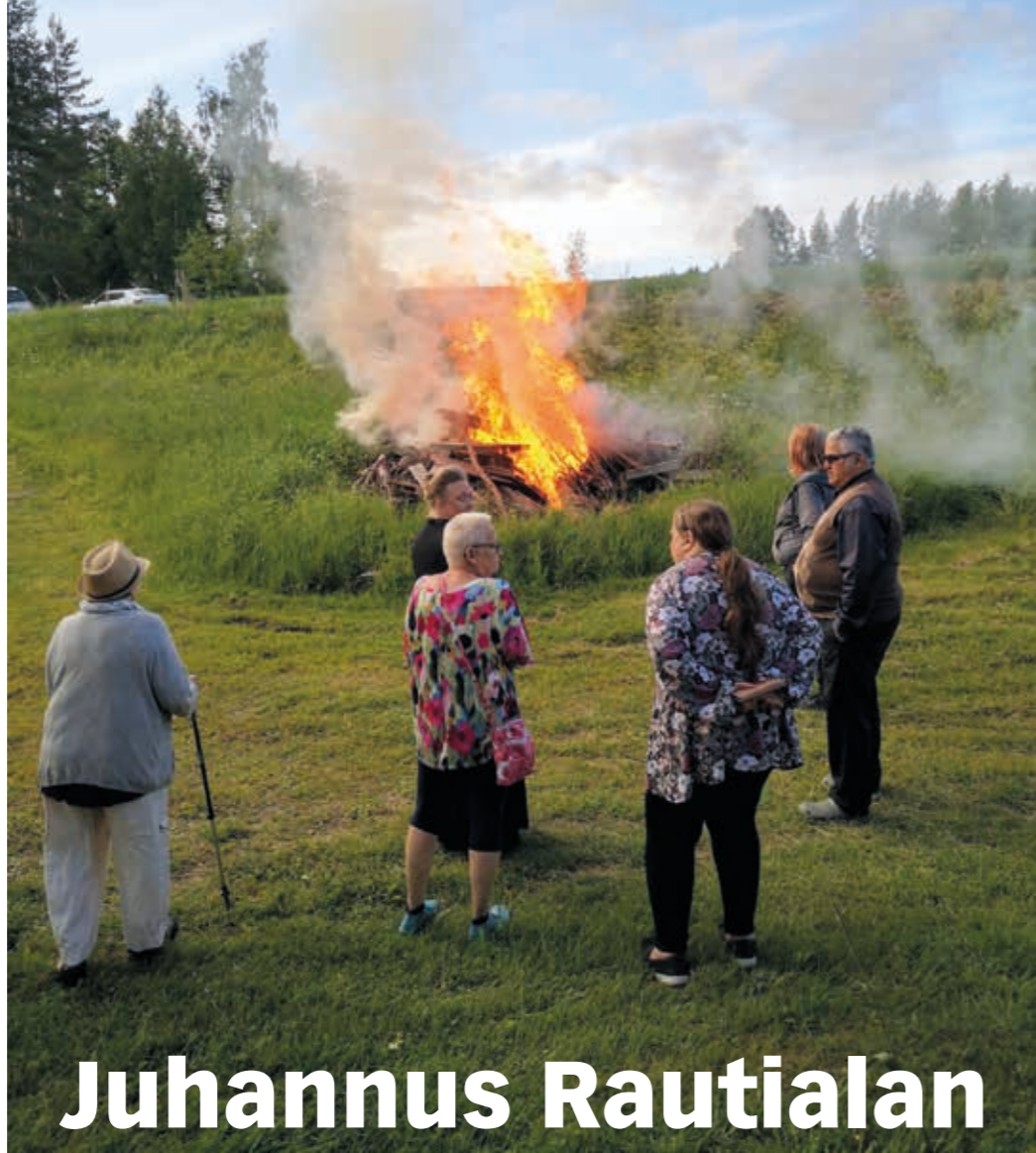
Ystävämme Taisto Bollström lauloi useita lauluja, mm. "Olen kuullut on kaupunki tuolla." Hän ilahdutti meitä laulutoiveilla taustamusiikin kera.

Runomies Reijo Vähälä lausui mielenkiintoisia runoja kokoelmistaan. Hän myös esiintyi Taiston kanssa duo-lauluissa.

Yhteislauluja saivat kaikki laulaa. Paistomestarit grillasivat makkaraa kaikille ennen saunomista.

Loppuhuipeennus olikin sitten Rautialan komea juhannuskokko! Monen kieltovuoden jälkeen saimme sytyttää mahtavan kokon, jonka jälkihuolto hoidettiin pikkutunneille saakka.

► Runomies Reijo Vähälä (vas.) lauloi Taisto Bollströmin kanssa duettoja.

Juhannus Rautialan Wanhassa pappilassa

Juhannuspäivän jumalanpalvelus Vesilahden kirkossa – saarna Esa Lipasti. Vesilahden seurakunnan lähetystyö tarjosi kirkkokahvit Kirkkopuistossa perinteen mukaan.

Rautialassa söimme yhdessä juhannuslounaan. Sunnuntaina osallistuimme vielä Narvan kyläkirkon jumalanpalvelukseen, jossa saarnasi Mari Pakkanen ja tekstinlukijana toimi Auri Rantakari. Saarnateksti oli Luuk.13:1-5 ja Pyhän aihe: Armahtakaa!

"Minä luotan sinun armoosi, saan iloita sinun avustasi. Minä laulan kiitosta Herralle, hän pitää minusta huolen." Ps.13:6

► Pastori Johanna Rantanen puhui juhannustekstistä Luukkaan mukaan Johannes Kastajan syntymästä ja hänen tehtävänsä merkityksestä.

◀ Monen kieltovuoden jälkeen saimme sytyttää mahtavan kokon, jonka jälkihuolto hoidettiin pikkutunneille saakka.

▲ Juhannukseen kuuluu tietenkin myös juhlallinen lipunnosto.

ATENO

Laserleikkauksesta
särmäykseen, koneistukseen ja
hitsaukseen – osavalmistuksen
ammattilainen

www.ateno.fi

ILOUUTISET SPORT

USKO JA URHEILU

Mukana mm.

Kalervo Kummola, Sari Essayah, Teemu Selänne, Laura Salminen
LUE: www.ilouutiset.fi

KAIKKI MITÄ TARVITSET PYÖRÄILYYN

CHEBICI

chebici.fi | 09 286 559 | Vanha yhdistie 2 | 04430 Järvenpää

DRUUSIT LÄHI-IDÄSSÄ

Arto Perämäki

Druusit ovat arviolta miljoonan asukkaan yhteisö Lähi-idän alueella; Syyriassa, Libanonissa, Israelissa ja Jordaniassa.

Druusien uskonnollinen perinne onkin erottanut heidät jo satojen vuosien ajan alueen valtauskonnosta islamista. Druusilaisuus oli kehittynyt aina 1000-luvulta ismaililaisesta suuntauksesta, omaksi uskonnokseen. Ehkä erottavimmat druusilaisuudessa on, etteivät he tee lainkaan lähetystyötä ja druusiksi ei voi kääntyä. Kääntymisen druusilaisuudesta muuhun uskontoon onkin kiellettyä (samoin kuin islamissa). Druusit eivät siis ole muslimeja ja eivät usko Jeesuksen ristinnaulitsemiseen esimerkiksi. He pitävät Jeesusta kuitenkin messiaana.

Uskontona druusilaisuudessa on vaikutteita islamilaisista opetuksista, juutalaisuudesta, gnostilaisuudesta, kristinuskosta ja uusplatonismista (filosofia-vaikutteet). Uskontona historia tuntee druusilaisuutta ale-tun saarnata Kairossa 1017: Hamza Ibn`Ali ibn-Ahmad ja Mohammed ibn Ismail al-Darazin. Al-Darazin seuraajat alkoivat toimia Syyrian-alueella. Druusi-yhteisöt levittäytyivätkin nykyisen Libanonin alueelle, Galileaan, nykyiseen Pohjois-

Israeliin ja Jordaniaan 1030-luvusta eteenpäin.

Libanonin druusit

Aina 1100-luvulta-1500-luvulle druuseilla oli vahva valta Libanonin Gharbin alueella, vallanjakoon saakka, jossa vallan ottivat hallintaansa ns. Libanonin-vuoren druusit. Vuoristo kulkee maan halki pohjois-etä-suunnassa (260 km pitkä vuorijono). Samoilla alueilla asui myös isoja maroniittikristittyjen yhteisöjä (yhteisö joka omaksui kristinuskon aina 600-luvulta, nimeten sen erakko Pyhän Maronin mukaan). Turkin ottomaanien (Osmanien valtakunta) toimi alueella 1299-1923, jakeen Libanonin vuorten alueen kahdeksi eri hallinnolliseksi alueeksi.

Vuoriston pohjoinen-alue siirtyi kristityn kuvernöörin hallintoalueeksi ja vastaavasti eteläinen osa druusikuvernöörin hallintaan. Kahden eri etnisen ryhmän välit kiristyivät ja asiaa ei selvittänyt millään tavalla Britannian ja Ranskan poliittiset pyrkimykset sekaantua ulkopuolisina asioihin ja kiistoihin. Erimielisyydet druusien ja kristittyjen kesken johtivat viimein sotaan vuonna 1845. Druusien tiedetään surmanneen verilöylyssä 1860 runsaasti maroniitti- ja kreikkalaisortodoksi-kristittyjä. Seurauksena oli, että Ranska lähetti alueelle lisää joukkoja.

Aluetta tuolloin hallinneet ottomaanit joutuivatkin perustamaan Libanonin vuorille jakavan alueen; autonomisen alueen, jota johti kris-

titty kuvernööri. Tämä hallinnollinen järjestely alueella kesti aina ottomaanivaltakunnan hajoamiseen saakka. Libanonin druusit joutuivat mukaan maan veriseen sisällissotaan (1975-1990), yhtenä osapuolena maata repineeseen verisen sotaan, etnisten ja uskonnollisten ryhmien kesken.

Druusien osuus Libanonin väestöstä on vain n. 234 00, toimien ”progressiivisen sosialistipuolueen” kautta. Taistelussa he liittoutuivat Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) taistelijoiden kanssa ja vastapuolena olivat jälleen maroniitit. Druusit toimivat nykyään Libanonin hallituksessa, puheenjohtajana on toiminut pitkään Walid Jumblat.

Jordanian druusit

Jordaniassa asuvien druusien määräksi ilmoitetaan eri tietolähteissä 20 000 – 30 000. Maassa asuvien druusien määrä kokonaisuudesta on 0,5 % luokkaa. Alueen druusit kutsuvat itseään al-Muwahhideeneiksi tai ”yhteen Jumalaan uskoviksi”. Druusiyhteisöt ja asutuskeskittymät Jordaniassa ovat keskittyneet maaseudulle, vuoristoalueelle pääkaupunki Ammanista länteen ja pohjoiseen. Druusit noudattavat pääosin eristäytymisen elämäntyyliä, joka kuten edellä mainittiin, kieltää uskonnosta kääntymisen tai kääntymisen johonkin toiseen uskontoon.

Jordanian kuten muutkin alueiden druusit, ovat kokeneet historian saatossa eri muslimihallitusten, Fatimid Califatin, sunnien vainoja

Ottomaani-aikana. Vainoihin sisältyi tuolloin myös joukkomurhia, rukoushuoneiden ja druusipyhäkköjen tuhoamista.

Druusit yrittävät sitoutua valtaväestöön koko Lähi-idän alueella, turvallisuutensa takaamiseksi he voivat rukoilla muslimina tai kristittyinä, paikasta riippuen. Druusit ovat yhteisöllisiä kaikkialla asuessaan, pitäen yhteyksiä naapurimaissa asuviin sukulaisiinsa.

Syyrian druusit

Syyriassa on varsin suuri druusiyhteisö arviolta n. 500 000 – 700 000, joka käy tiivistä kaupankäyntiä Israelin druusien kanssa. Syyrian hallinto jopa tukee toimissaan kaupankäyntiä rajan ylitse. Samoin Israelin Golanin alueen druusit voivat opiskella ilmaiseksi Syyrian akateemisissa oppilaitoksissa, sukulaisuussuhteiden ollessa aktiivisia rajan molemmin puolin. Druusien välillä tapahtuu myös perheiden yhdistämistä rajan molemmin puolin, myös avioliittoja. Druusit kunnioittavat Syyrian presidentin Bashar al-Assadin hallintoa. Syyrian puolen druusit osoittavat ajoittain mieltään Israelin, Golanin hallintoa vastaan.

Syyrian druusit ovat merkittävää vähemmistö maassa (3,2 % väestöstä). Syyriassa heidän asuinalueet ovat keskittyneet vuoristo- ja maaseutualueilla pääkaupunki Damaskuksesta itään ja etelään, alue tunnetaan nimellä Jabal al-Druze. Syyriassa onkin maailman suurin druusiväestö. Ulkomailta asuu myös

◀ Druusimiehiä Golanilla.

druuseja Etelä-Amerikassa, Venezuelassa, jossa yhteisö on elänyt jo viimeiset sata vuotta. Syyrian druuseilla on myös tärkeä rooli maan politiikassa. Golanin kukkuloiden alueella asui suuri druusiyhteisö joka pakeni 1967-sodan aikana sisämaahan Syyriaan osan jäädessä Syyrian puolelle rajaa Quneitran-alueelle. Merkittävimmät druusiperheet maassa on al-Atrash ja al-Hamdan.

Israelin druusit

Israelin alueella (lähinnä Golan) asuu n. 103 000 druusia, Syyrian rajan läheisyydessä. Kuuden päivän sota 1967 ja Jom Kippur sota 1973 aikaansaivat yhteisön jakaantumista Syyriaan ja Israeliin. Suurin osa Israelin druuseista ovat ylpeitä heidän kulttuuristaan. Pohjois-Israelissa on n. 20 druusikylää ja Karmel-vuorella on kaksi. Osa druusiasukkaista on aikoinaan siirtynyt Libanonista alueelle. Druusit ovatkin yhteisöllisiä ja lähes kaikki Israelin druusit tuntevat toisensa, sanotaan. Nykykaika on tuonut kulttuurin uusia asioita, nuoret voivat tutustua esim. yliopistossa ja avioitua.

Ennen naimisiinmeno oli vanhempien järjestämä, ja ansiotyö kodin ulkopuolella on hyvin tavallista.

Muistan palvellessani YK:n rauhanturvaoperaatiossa (UNDOF) Golanilla 1980-luvulla, että rajalinjalla asuvat alueen druusit pitivät yhteyttä toisiinsa ja sukulaisiinsa

▼ Druuseilla on myös oma lippu.

kommunikoimalla toisilleen rajalinjan ylitse. Kommunikointi tapahtui rajalinjan pinnassa olevien korkeiden maapaikkojen (mäkien ja kukkuloiden) huipulta. Siksi alueita kutsuttiinkin YK-slangissa nimellä ”huutokukkulat”. Tämä kaikki siis ennen kännykkäaikaa.

Monet druusinuoret palaavat omiin kotikyliinsä lopetettuaan opiskelut ja avioituttuaan. Druuseille on tyypillistä, että he ovat uskollisia sille valtiolle, jonka alueella he kulloinkin elävät. Israelin valtion syntyessä 1948 druusit vanhoivat uskollisuuttaan valtiolle. Druusit suorittavat asevelvollisuuden Israelissa aivan kuten juutalaisnuoret. Jokainen 18-vuotta täyttänyt kutsutaan asepalvelusta suorittamaan. Tasavertaisuus näkyy tasa-arvona mm. julkisten virkojen täyttämisesä, demokraattisen valtion tapaan.

Syyrian sisällissodan vaikutus Golanin druuseihin

Monet Golanilla, Israelin puolella asuvista druuseista tuntevat etäytyvänsä Syyriasta, jossa maan sisällissota on vaikeuttanut jo vuodesta 2011 kansalaisten asemaa. Ollaan tilanteessa, jossa ”Syyria on pelikenttä” eri etnisten ryhmien yhteenotoille. Syyriassa toimii Iranin joukkoja, Libanonin Hizbollahin taistelijoita ja Yhdysvalloilla ja Turkilla on joukkoja alueella. Sotilasraporteista käy ilmi, että Iran on ujutautunut alueelle ”Syyrian liittolaisena”, toimien aseiden toimittajana alueelle, yrittäen salakuljettaa niitä Syyriasta

Libanoniin, Hizbollahille. Golanin alueella Syyriassa Quneitran alueelle Iranin tukemat Hizbollahin taistelijat tekevät ajoittain iskuja Israelin puolelle rajaa, aiheuttaen levottomuutta rajaseudun asukkaissa mm. Israelin druuseissa.

Kun Israel liitti 1967 puolustus-sodassa Golanin takaisin omaan alueeseensa, druusit Golanilla ovat säilyttäneet syyrialaisen identiteetinsä ja kulttuuriset elämäntapansa. Yhteisö ylläpitää vahvoja kaupallisia, akateemisia (opiskelu) ja sosiaalisia suhteitaan Damaskokseen. Israelin hallitukset ovatkin pyrkineet parantamaan Golanin alueen druusien asemaa. Hallitus on tarjonnut aktiivisesti druuseille Israelin kansalaisuutta, mutta monikaan ei ole tarttunut tarjoukseen.

Hallituksen tilastoista, kansalaisjärjestö Shomrinilta (Movement for Freedomin kautta), kertoo lisääntyneestä kiinnostuksesta hakea Israelin kansalaisuutta. Tilastot osoittavat, että viimeisen viiden vuoden aikana (2017-2021), määrä (2017) oli 75 kansalaisuushakemusta ja vuoden 2021 määrä oli jo 239 hakemusta. Vuoden 2022 alkupuoliskolla hakemuksia oli jätetty jo 206, joten voidaan saada uusi hakemusennätys kansalaisuuden suhteen. Hakemusten lisääntymistä, aiemmista kieltäytymisestä arvelaan johtuvan Syyria sisällissodan luomasta epävakasta tilanteesta alueella. Vaikutus voi olla mm. sukupolvien vaihtuessa, nuorten siteiden Syyriaan katketessa. Shomrinin haastattelussa oli mielenkiintoinen piirre kysyttäessä Isra-

elille myönteisten druusien kieltäytyessä vastaamasta kansalaisjärjestön kyselyyn. Oliko pelkona vaikeudet tulla leimatuksi, toimiessa Israel-myönteisessä paikallishallinnossa?

Samoin kansalaisuutta vastustavat kieltäytyivät haastattelusta, peläten myös kohtaavansa mahdollisia vaikeuksia.

Israelin druuseilla on ollut vuodesta 1980-luvulta lähtien mahdollisuus hakea Israelin kansalaisuutta. Syyrian sisällissodan aiheuttamien ongelmien vuoksi asuminen rajan Israelin puolella, onkin kuitenkin tuonut ”konkretian ja todellisuuden tunnistamisen” hakijoille. Alueen suurin druusikylä on Majdal Shams (asukasluku 11 000), jossa on 2 068 Israelin kansalaista. Äänestys prosentit ovat alueella olleet matalia. Viimeisimmässä Knessetin vaaleissa, Majdal Shams (17,5 %), ollen alle kansallisen tason (67 %). Jopa arabikaupungeissa äänestivät asukkaat aktiivisemmin, noin 44 %. Kolmen muun kylän äänestysaktiivisuus; Mas`adessa (19 %), Bug`ata (15 %), Ein Qiniyye (10 %).

Historioitsijoiden mukaan Golanin druuseista osa pakeni vuoden 1976 taisteluja Syyrian puolelle, Israel ei kuitenkaan karkottanut alueen druuseja. Vuoden 1969 aikana Israel salli alueelta paenneiden druusien palata. Monet ovat epätietoisia alueen historiastaan. Jotkut väittävät Syyrian hallinnon ”myyneen” heidät, osan väittäessä Israelin valloittaneen alueen ja karkottaneen druusit. Osa nuorista haaveilee yhä opiskelupaikasta Syyriassa, mutta sota maassa on haudannut monen unelmat. Osa taas tuntee elämänsä vaikeaksi – ilman kansalaisuutta. Israelin kansalaisuus taas avaa ovet opiskelupaikoihin – aina yliopistoon saakka. Identiteetti kuuluu kansallisesti Syyriaan on vielä vahvasti vallalla, sanoo historioitsija Yusri Hazran Shalem Collegesta Jerusalemista. Hän arveleekin, että 20 vuoden kuluttua jopa puolella alueen druuseista olisi Israelin kansalaisuus.

Lähteet:

- Fi.wikipedia.org: Druusit.
- The Times of Israel: As ties to Syria fade, Golan Druze increasingly turning to Israel for citizenship./ September 3.2022. / By Fadi Amun partnership with Shomrinin.
- TV7: Israel puhuu / Druusit. Ensiesitys 1.1. 2011.

TOYOTA HILUX

© Jani Hatakka

© Jani Hatakka

© Jani Hatakka

© Jani Hatakka

Yli 50 vuoden ajan Toyotan Hilux-mallisto on mahdollistanut ihmisten pääsyn mitä syrjäisimpiin paikkoihin maastosta ja esteistä huolimatta. Uusi Hilux tarjoaa vastausta samoihin tarpeisiin nyt entistä tehokkaampana ja kestävämpänä. Äärimmillen testattu, äärimmäisiin olosuhteisiin

▼ Ulkoa Hilux on jyrkevä työjuhta ja sisältä kuin mikäkin uusi henkilöauto mukavuuksineen. Sopivasti tilaa ja tyyliä.

Petri Janas

Maailman ylivoimaisesti eniten myyty avolava löytyy kaikkialta, Antarktiselta aina maailman kuumimpiin kolkkiin. Lisäksi se todettiin brittiläisen Top-Gear -ohjelman eppisessä testissä lähes mahdolltomaksi tuhota.

suunniteltu Hilux jatkaa yli 54-vuotiaasta taivaltaan kovimpien autojen ikonina.

Nimi kertoo laadusta

Todellinen laatu, kestävyys ja luotettavuus ovat Hiluxin maailmalla tunnettuja tavaramerkkejä, joiden

▼ Uusinta Hiluxia saa niin ExtraCabinä kuin tällä DoubleCab korimallilla, johon mahtuu taakse henkilöauton lailla kolme muuta matkustajaa kyytiin.

varaan jokainen auto on rakennettu.

Äärimmäisen kestävä runko, 700 mm maavara ja poikkeuksellinen joustovara tekevät kovimmankin maaston ja mökkien selättämisestä mahdollista.

Yli puolen vuosisadan rankka testaaminen ja yksittäisten komponenttien suunnittelu ovat yhdessä luoneet ainutlaatuisen lava-auton. Hiluxin kohdalla jo pelkkä nimi kertoo kestävydestä ja laadusta.

Monipuolista käyttöä

Toyota Hilux tarjoaa ajokokemuksen, joka yhdistää käytännöllisyyden, suorituskyvyn ja mukavuuden. Se pärjää hyvin sekä maantiellä että maastossa ja on erittäin luotettava ja monipuolinen ajoneuvo.

Se on erinomainen valinta niille, jotka tarvitsevat vahvan ja kestävä pick-upin monipuoliseen käyttöön.

Kulutus hillittyä

Kyseisen mallin polttoainetalous on kohtalaisen hyvä verrattuna vanhempiin Hiluxeihin, jotka veivät sen 10-13 litraa sadalla kilometrillä. Pääsimme tällä 9,7 litraan.

Konehuoneesta löytyy 2.8 litrainen D-4D-dieselmoottori, joka maksimoi tehon ja polttoainetehokkuuden. Tehoa löytyy 204 hevosvoimaa ja maksimivääntö on saavutettavissa laajemmalla moottorin pyörintänopeusalueella, jonka myötä myös riittävä kiihtyvyys on kaikissa tilanteissa taattu.

Ottaen huomioon sen koon ja moottorin tehon erityisesti moottoritienopeuksissa, kulutus pysyy kilpailukykyisenä verrattuna muihin pick-ujeihin.

Selkeä kosketusnäyttö

Toyota Safety Sense -järjestelmän ominaisuuksien, kuten kais-tavahti, hätäjarrutus ja mukautuvan vakionopeudensäädin, tuovat lisäturvaa arjen ajotilanteissa. Infotainment-järjestelmä on helppokäyttöinen

► Peruuttamisen turvalliseksi tekevät hyvät sivupeilit ja peruutuskamera, jossa kätevä ohjauslinjat.

© Jani Hatakka

▲ Jouset ovat hyväksi todettua tekniikkaa eli lehtijouset, joita ammoisina hevosenvankuriaikoina aloitettiin käyttää.

▲ Mittaristo, sekä keskellä olevat tiedot ovat selkeitä ja helposti selattavia.

pitäen sisällään sekä Apple CarPlay-että Android Auto -yhteensopivuudet. Kosketusnäytön toiminnot ovat selkeitä ja nopeita.

Ajokokemus kohdallaan

Sisätiloissa tarjoillaan enemmän mukavuutta, kuin koskaan aiemmin. Materiaalit ja viimeistely ovat laadukkaita, ja ajomelun vähentämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Istuinten ergonomiaa on kehitetty ja erityisesti pitkillä matkoilla parannetun istuinmukavuuden tuntee. Ohjaus on tarkka ja ajotuntuma vakaa, mikä parantaa ajokokemusta.

Menee eikä meinaa

Hilux on aina ollut tunnettu erinomaisista maasto-ominaisuuksistaan, ja tämä uusin 2023-malli ei ole poikkeus.

Korkea maavara, vahva alusta ja kehittyneet nelivetojärjestelmät tekevät siitä ihanteellisen valinnan off-road-ajoon.

Testasimme autoa niin maantiellä, moottoritillä sekä vaativissa maasto-olosuhteissa ja Hilux selviytyi erinomaisesti jyrkistä nousuista, kivi- ja mudasta.

Nelivetojärjestelmä toimii hyvin ja tarjoaa riittävän pidon vaikeissa olosuhteissa. Isommissa autoissa, kuten tämä, automaattivaihteisto on aina luksusta.

Toyota Hilux on luotettava kumppani myös erämaassa tai muilla syrjäisillä alueilla.

◀ Lavan suojapohja on tiheästä polyetylenistä muovattu ja se suojelee lisävarustepaketista riippuen lavaa ja lastausluukua vaurioilta. Lastausluukusta löytyy mukitelineet ja sen päällä on kiva myös istua ja nauttia työmaalla eväät. Miinuksena on lavan tukikaari, jossa myös huomautuslappu, ettei sen varaan saa kiinnittää mitään, koska on vain koristelu. Kunnan runkoon kiinnitetty kaari varmasti maksaa sitten enemmän. Hiluxin lava on tilava ja sen kuormankantokyky on erinomainen. Hilux on erinomainen valinta ammattilaisille, jotka tarvitsevat luotettavaa työkalua päivittäiseen käyttöön.

◀ Nykyaikana, kun käsijarrut ovat vaihtuneet sorminappeihin, Hiluxissa vielä sojottaa varmana kunnan käsijarru.

KGM Torres EVX

Kimmo Janas

Otimme kesäloma-ajeluun uuden korealaisen KGM Torres EVX:n, joka kieltämättä lunasti kaikki siihen ladatut odotukset.

Siis mikä ihmeen KGM? Juuri kun ehti oppia sanomaan SsangYong, yhtiö myytiin

► Perinteinen mittaristo on korvattu 12,3-tuumaisella digitaalisella mittaristolla. Sen vieressä on saman kokoinen tietoviihdejärjestelmän kosketusnäyttö. Kummankin näytön ilmettä ja tarjontaa voi muuttaa mieleisekseen.

▼ Kuskin toimintaympäristö on varsin asiallinen. Etuistuimissa on sähkösäätöjen lisäksi niin lämmitys kuin jäähdytyskin.

viime vuonna kymmenellä teollisuuslalla toimivalle KG Groupille. Eli KGM:n taustalta löytyy Etelä-Korean vanhin autonvalmistaja, jonka tuotantolinjoilta on valmistunut maastureita ja katumaastureita vuodesta 1954 lähtien.

Kovaan kisaan
KGM Torres EVX (Electric Vehicle

► ► KGM Torres EVX on jyrkän oloinen katumaasturi, joka kesällä sai osakseen uteliaita ja ihailevia katseita katujen varsilla.

eXtreme) tulee Suomen kuumimpaan ja kilpailumpaan sähköautoiluokkaan. Kyseessä ei ole mikään pikkuinen katumaasturi, sillä Torre-

silla on pituutta 4715 mm, leveyttä 1890 mm ja korkeuttakin 1725 mm. Eli selvästi suurempi kuin esimerkik-

► Takaluukun kahva antaa kuvan sivulle saranoidusta luukusta, joka kuitenkin avautuu ylöspäin.

► Tavaratila on varsin kookas, istuinten perusasennossa 703 litraa, ja kun takaistuimet kaataa alas, tilaa löytyy jo 1662 litraa. Hätäisimmät voivat jopa ottaa päiväunet takana, tavaratilan pituus riittää.

► Väli pohjan alta löytyy 136 litraa lisää säilytystilaa. Vaikka auto onkin nyt KGM, löytyy vielä monia viitteitä SsangYongista...

► Konepellin nurkissa olevat "kahvat" antavat vaikutelman sivullepäin kääntävästä etupelistä, mutta ei...

► Konepellin alta ei löydy monista kilpailijoista tuttua säilytyskalkalaa.

► ► Eri puolilla autoa on viittauksia Etelä-Korean lippuun, kuten esimerkiksi takavalossa.

si Hyundai Ioniq 5. Maavarakin on 17 cm, joten pienimmät mökkitiin risut eivät haittaa menoa.

Alkuvuosinahan sähköautoilla ei voinut vetää peräkärriä, mutta nyt esimerkiksi tämän KGM:n vetokyky jarrulliselle perävaunulle on mahtavat 1500 kg – jarruttomalle 500 kg.

Rivakkaa latausta

Konepellin alla pelittää 152 kilowatin (207 hv) sähkömoottori, jonka vääntömomentti on 339 Nm. 175 km/h huippunopeuteen yltävä auto kiihtyy nolasta sataan 8,1 sekunnis-

sa eli helposti ei jää jalkoihin liikevalloista lähdettäessä.

Torresin ajoakku on 73,4 kWh, jolla tehdas lupaa 462 kilometrin toimintamatkaa. Tietenkin Suomen yllättävän helteisessä kesässä ajattaessa on pakko käyttää ilmastointia ja kuunnella säätiedotuksia, joten toimintamatta pienenee selvästi. Meillä kulutus liikkui 20 kWh/100 km:n paikkeilla.

Pikalatausteho on 145 kW, jolla saa energiamäärän 10-80 % noin puolessa tunnissa.

KGM on valinnut ajoakuksi kiinalaisen BYD:n valmistaman

Bladeakun, jossa on hyvä energiatiheys ja lämmönhallinta eli pelittää myös kylmimmillä keleillä. Energiaa saadaan säästettyä myös ilmalämpöpumpulla.

Hyvät takuut

Etuvetoista KGM Torres EVX:aa on saatavissa kahtena eri varustevaihtoehtona, Quartz ja tämä meillä kokeiltava ollut kalliimpi Sapphire (45 070 euroa).

Ostajan kannalta on mukava tietää, että autolla on 7 vuoden tai 150 000 kilometrin takuu, ja mark-

kinoiden paras akkutakuu on jopa 10 vuotta tai miljoona kilometriä.

Pimputus hermostuttaa

Kokonaisvaikutelma vajaan viikon koeajon jälkeen oli erittäin positiivinen. Oikeastaan ainoa negatiivinen – suorastaan raivostuttava – piirre oli EU-asetuksen vaatima ylinopeuden hälytyspiippaus.

Tarkoitus on tietenkin hyvä, mutta kun ajaa taajamassa, jossa nopeudet vaihtelevat 40 – 50 – 80 – 60 – 30 km/h, pimputus on lähes jatkuva...

Kyllähän sen saa kikkailtua muutamalla klikkauksella pois päältä, mutta käynnistäessä auton uudelleen, sama ongelma on taas edessä.

◀ Tässä Sapphire -varustetasossa on myös virran ulosotto (V2L), joka helpottaa vaikka puutarhatöiden tekoa. Virtaa saa ulos jopa 3,5 kW teholla – ja auto pitää kyllä huolen, ettei ajoakkuu imaista vahingossa tyhjäksi.

Tosimiehet start your engines!

Netistä:

- lehtitilaukset
- osoitemuutokset
- vanhat numerot
- kaupan tuotteet

www.tosimies-lehti.fi